

WYDANIE:
A B

Cena 10 groszy

EXPRES

ILUSTROWANY

OTTO WELS
przywódca niemieckiej
socialnej - demokracji wy-
stąpił z II-ej Międzynaro-
dówki.

ROK XI.

WTOREK, 4 KWIETNIA 1933 ROKU.

CENA 10 GROSZY.

Nr. 93

ARTUR HIND,
posiadał największego na
świecie zbioru marek pocz-
towych, zmarł w Miami
(Stany Zjednoczone).

„ŚLEDZTWO PIERWIASTKOWE ZAGMATWAŁO SPRAWĘ!..”

oświadczył „Expressowi” obrońca Gorgonowej dr. Woźniakowski
„Gdyby można było stwierdzić kto stoi za Halembą—
sprawa mordu w Brzuchowicach byłaby wyjaśniona”

Po skończonej rozprawie sędziowej, zwróciliśmy się do adwokata dr. Woźniakowskiego, celem omówienia ogólnych wyników czterech tygodni procesu. Oczywiście nie można było przesądzać o ujawnieniu tych czy innych dowodów, gdyż to należy do wyłącznej kompetencji ławy przysięgłych, jednakże w związku ze sprzecznościami, które się ostatnio wyłoniły, adw. dr. Woźniakowski udzielił nam wybitnie interesującej informacji.

Eksperyment z nożem

— Dla mnie oświadczenia prof. dr. Dadleza ze Lwowa były potwierdzeniem tego eksperymentu, który wykonałem dla własnej ciekawości. Poszedłem nawet dalej jeszcze. Wziąłem stary noż, zmoczyłem go w krwi i po dwóch minutach, gdy krew nieco skrzepła, zmoczyłem czystą szmatkę wodą i wytarłem noż bardzo starannie. Następnie wrzuciłem ten noż do garnka z wodą. Leżał w nim przez całą noc. Następnego dnia zaniosłem noż do znajomego lekarza, prosząc by stwierdził, czy jest on zupełnie czysty. Gdy wzięto go pod mikroskop, okazało się, że w porach i wgłębieniach, powstałych od rdzy, pozostały ślady krwi. Potwierdza to znakomicie tezę prof. Dadleza, który oświadczył, iż poddaje w wątpliwość, iż dzigan jest na rzedziem mordu, albowiem mimo obmycia i leżenia w wodzie musiałyby na nim zostać widoczne pod mikroskopem ślady krwi.

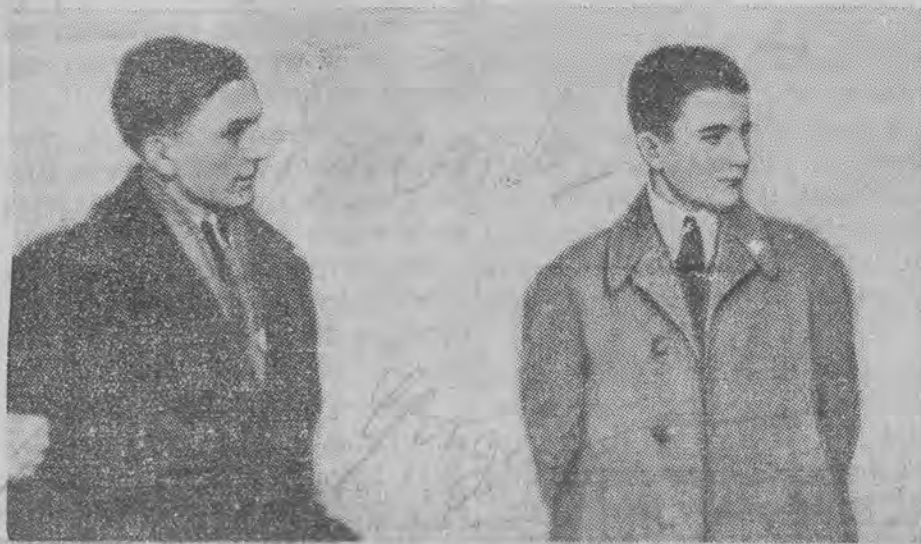
Zeznania Stasia

Jeżeli chodzi o zeznania Stasia — mówi adw. Woźniakowski — nie chce bynajmniej posądzić go o złą wolę, czy świadome fałszywe zeznania. Wierze, iż on wierzy w to co mówi. Ale nauka umie objaśnić tego rodzaju zjawiska. Przypomnę tylko, że mamy w aktach sprawy aż dziewięć zeznań Stasia.

Jest rzeczą charakterystyczną jak te zeznania stopniowo się układały. W pierwszym zeznaniu, z którym Stas przyszedł na posterunek policji, powiedział on: „Widział go...”, w drugim zeznaniu powiedział: „Widziałem ja...”, w trzecim zeznaniu powiedział: „Wyglądała jak pani” i wreszcie w czwartym: „To była pani”. Te jego zeznania nasu waja przypuszczenie, iż to widziadło, które sobie w pierwszej chwili uzmystowił, zaczęło dopiero później nabierać realnych kształtów, aż zamieniło się na formalne oskarżenie.

Ody będę rozmawiał z człowiekiem dorosłym, nie będzie ulegało wątpliwości, że przyzna się on do tego, iż o fakcie, który się zdarzył poprzedniego dnia będzie lepiej pamiętał aniżeli o fakcie, który się zdarzył przed miesiącem. Jeśli ja u dziecka obserwuję zjawisko wręcz przeciwnie, jest to dowodem sugestywności jego wyobraźni.

Tak długo dopóki chłopiec nie miał żadnych podejrzeń, mówił inaczej, gdy jednak dookoła zaczęli wszyscy snuć po dejrzenia, zaczął mówić inaczej. Jeśli kłamał — nie można go zato pociągnąć

STAS ZAREMBA

ERWIN GORGON.

do odpowiedzialności, albowiem jest to kłamstwo zupełnie nieświadome. On sam w siebie wmówił, że tak było, a nie inaczej i święcie wierzy, że mówi prawdę.

Halemba---naifantastyczny ze świadków

Chcę również kilka słów powiedzieć o tym najfantastyczniejszym ze świadków, jakim jest ów agent Halemba z Katowic. Curriculum vitae tego człowieka jest tak jaskrawe, że zeznaniom jego nie dał wiary nikt. Człowiek opowiada o tem, że ktoś po niego pisał, że wieszono go taksówką, że zabrano do jakiegoś do-

mu, że ktoś prowadził z nim tajemnicze rozmowy. Tymczasem jest to jak sam siebie nazywa, detektyw prywatny. Czy można sobie wobrazić, aby detektyw, nie mówiąc już o przeciętnym człowieku, nie zerknął okiem na nazwę ulicy i numer domu, do którego go przywieziono?

— Ale ja podejrzewam, że te zeznania nie są tak proste, by można było nad nimi przejść do porządku dziennego. Zadałem temu świadkowi pewne pytanie podczas rozprawy, na które nie otrzymałem odpowiedzi. Pytałem go się kto skłonił go do składania tych zeznań. Gdyby można było stwierdzić kto stoi za plecami Halemba wyjaśnilibyśmy w stu procentach tajemnicę zbrodni brzuchowickiej.

Jak uśpiono czujność Luxa?

Rozmowa z insp. Piątkiewiczem, zastępcą szefa centrali służby śledczej

Kraków, 2 kwietnia.

Korzystając z pobytu w Krakowie zastępcy szefa centrali służby śledczej przy głównej komendzie policji w Warszawie p. insp. Piątkiewicz, który zeznał jako biegły w procesie, zwróciliśmy się do niego po informacje odnośnie kału znalezionego na miejscu zbrodni.

Inspektor Piątkiewicz bardzo chętnie udziela nam informacji, zastrzegając sobie tylko, że będzie mówił wyłącznie teoretycznie, gdyż zeznał w procesie w charakterze rzeczoznawcy - teoretyka. Opowiada nam, że istnieje wśród przestępców zabobon pozostawiania kału na miejscu zbrodni co ma ich uchronić, według przesądu, od pościgu i ujęcia.

Pewna kategoria przestępców, działających według t. zw. szkoły niemieckiej pozostawia kał w miejscach niewidocznych, jak w kącie lub w ukryciu, natomiast inna kategoria przestępców pozostawia go w miejscach otwartych jak na łóżku lub na stole.

Jeśli chodzi o możliwość przeczysz-

czenia człowieka na stojąco, z powodu zdenerwowania, jest to jedyny wypadek bodaj, kiedy nie pozostawia się również śladów moczu w innych wypadkach muszą być również i te ślady.

— A jak było w konkretnym wypadku w willi brzuchowickiej? — pytamy.

— Na to pytanie nie mogę udzielić odpowiedzi — uśmiecha się inspektor Piątkiewicz, — wszak o tem mówił się przy drzwiach zamkniętych.

— Jak pan inspektor sądzi, co mogło wpłynąć na to, że Lux nie czekał w momencie dokonania zbrodni, a raczej w momencie, gdy przypuszczałny zbrodniarz kręcił się po willi?

— To zależy. Albo pies ten nie jest tak groźny jak opowiadają, albo też, jeśli jest groźny, to w tym wypadku trzeba się liczyć z dwiema okolicznościami: 1) zbrodniarzem był ktoś z domowników, 2) zbrodniarz potrafił uspić czujność psa. Na to jest bardzo wiele sposobów. Jednym z nich jest posmarowanie spodni wydzielinami sukni. W tym wypadku najgroźniejszy pies stanie się

Błędy śledztwa

Przekleństwem tego procesu — mówi dalej adw. Woźniakowski — jest wadliwie przeprowadzone śledztwo pierwiastkowe. Sprzeczymy się, czy ślady stóp były małe, czy duże, a nikomu wtenczas nie przyszło do głowy, by po prostu, jeśli się nie dało zrobić odlewu z gipsu, przyłożyć papier i wyciąć ślad. Po wykryciu zbrodni, nim przyszedł wachmistrz Treła, conajmniej około 10 osób kręciło się po ogrodzie.

Znaleziono kał na miejscu zbrodni. Cóż było prostszego, jeśli się konkludowało, że przestępstwo musiał popełnić ktoś z domowników, przypilnować wszystkie osoby, zabrać ich ekskrementy i przeprowadzić analizę porównawczą? Jest też rzeczą zupełnie możliwą, że kał nie pozostawił po sobie zbrodniarz. Jest bardzo prawdopodobne, że Stas Zarembo, który dopadł trupa siostry był przerażony w najwyższym stopniu. Maciło mu się w głowie. Gdy wychodził z pokoju sianiał się formalnie i musiał opierać się ręką o ścianę, jak sam zeznał i na co wskazywały plamy na ścianie. Był tak zdenerwowany, że go przeczyszcilo. Ponieważ był całkowicie oszołomiony dokonaniem odkryciem mógł nawet nie zdawać sobie z tego sprawy, a że hipoteza ta jest prawdopodobna, świadczy fakt, iż starego Zarembe, gdy się obudził w przerażeniu, również przeczyszcilo, co zostało stwierdzone w aktach.

Gdyby jednak ekskrementy pozostawił po sobie zbrodniarz, to przecież jak że łatwo można byłoby ustalić czy to Gorgonowa, dokonała mordu, gdyby się przeprowadziło odpowiednią analizę.

I jeszcze o jednej rzeczy chce powiedzieć — dodaje adw. Woźniakowski: Niektórzy świadkowie zarzucali oskarżonej, że zarabiała na gospodarstwie domowym, że płaciła taniej a liczyła drożej. Ta kobieta nie otrzymywała pensji. W czasie rewizji, jaką przeprowadzono po jej aresztowaniu, znaleziono u niej dwie książeczki oszczędnościowe. Jedna opiewała na 100 zł., druga na zł. 9. Oto cały bilans jej 7-letniego pożycia z Zarembe.

Pies „Lux” w budzie swej w willi brzuchowickiej.

Czy dzieci w wieku Stasia Zaremby kłamią?

Specjalny wywiad „Expressu” z dr. Henrykiem Rouidem, dyrektorem Państwowego Pedagogjum w Krakowie

Kraków, 2 kwietnia. Jak wiadomo, opinie biegłego psychologa o zdolności umysłowej Stasia Zaremby, który jest klasycznym świadkiem oskarżenia w procesie, nie dały wyczerpującej odpowiedzi na pytanie, czy Staś padł ofiarą przywidzenia czy też istotnie widział jakąś postać za chłoką.

Biegły stwierdził, że Staś jest normalny i że może zeznawać prawdę, niewyklucza jednak możliwości fałszywych zeznań świadka.

Jak się wyraził dr. Jankowski Staś Zaremba zdolny jest do wyznawania prawdy, czy jednak prawdę tę zeznał i niepodległ orzeczeniu krytycznej nocy, tego powiedzieć nie może.

Ponieważ sprawa ma dla procesu kolosalne znaczenie i interesuje w wysokim stopniu wszystkich zwróciliśmy się do dr. Henryka Rowida, dyrektora Państwowego Pedagogjum w Krakowie który jako kierownik specjalnego studjum dla badania psychiki i umysłowości wieku dziecięcego, świetnie się orientuje w problemach dorastania.

— Czy pan dyrektor czytał orzeczenie biegłych i co pan myśli o wynikach tych badań?

— Znam cały przebieg procesu i interesuję się osobą Stasia. Wywiera on wrażenie zupełnie normalnego chłopca i o ile orientuję się, nie odbiega swoją umysłowością od normy, przepisanej dla jego wieku.

— Jakież są zasadnicze cechy tego wieku?

— Młodzież w tym wieku żyje życiem wewnętrznym, skierowuje uwagę na treść przeżyć, skłonna jest do marzeń i bardzo silnie działa o niej fantazja. Charakterystyczne jest, że właśnie między 14 — 17 rokiem życia młodzież skłonna jest do marzeń i rojeń, do wczuwania się we własną treść psychiczną, natomiast realne spojrzenie na świat jest przyćmione i osłabione. Wtedy też zachodzą zmiany wewnętrzne, silniej pobudzone są gruczoły, zwłaszcza płciowe, tak, że objawia się większe pobudliwość. Normalnie kończy się proces

dojrzenia w 17 roku życia, co jednak jak się orientujemy, u Stasia Zaremby jeszcze nie nastąpiło.

— Czy pan dyrektor nie wyklucza skłonności do kłamstwa w tym wieku?

Po sensacyjnym orzeczeniu biegłych

Wyrok w procesie Gorgonowej zapadnie przypuszczalnie około środy dn. 12 kwietnia

Kraków, 2 kwietnia.

Jakie będzie ostateczne orzeczenie biegłych, tego zgóry przewidzieć nie możemy, faktem jest wszakże, że dotychczasowe zeznania prof. Dr. Dadleza ze Lwowa były rewelacyjne. Uczony bowiem obalił niemal całkowicie tezę o dżaganie. Stwierdził, że gdyby nawet dżagan leżał długo w wodzie i gdyby ocierał się o dno i boki basenu podczas wydobywania go przez wywiadowcę Lorcha, musiałyby na nim pozostać ślady krwi. Jeśli tych śladów nie znaleziono, jest to pierwszą podstawą do sądenia, iż nie dżagan był narzędnikiem mordu, a rany stwierdzone u Lusi w czasie sekcji zwłok, tezę tę według profesora Dadleza potwierdziły.

Biegli lwowscy będą jeszcze więcej mówili o swych spostrzeżeniach. Wypowiedzą się, podobnie jak na pierwszej rozprawie we Lwowie odnośnie kwestji, czy zbrodnię mógł popełnić mężczyzna, czy kobieta. Mówić też będą o plamach krwi. Będzie to niewątpliwie najbardziej interesujący dzień w całym dotychczasowym przewodzie sądowym.

Z wielkiem zaciekawieniem oczekiwane jest także orzeczenie prof. dr. Olbrychta co do szeregu okoliczności

— Owszem. U dziewcząt skłonność do kłamania objawia się przeważnie na tle histerycznym, u chłopców natomiast — pod wpływem jakiegoś stanu psychicznego. Nie można jednak w tym wy-

zbrodni, a zwłaszcza co do śladów krwi. Według pogłosek prof. Olbrycht zgodzi się ze stanowiskiem, iż jest rzeczą wątpliwą, aby narzędnikiem zbrodni był dżagan, jednakże, jeśli chodzi o ślady krwi, będzie miał ambicję wydania odmiennego orzeczenia od ekspertów lwowskich i warszawskich. Gdyby istotnie tak się stało, mielibyśmy do czynienia ze zjawiskiem komplikującym w wysokiej mierze zagadką mordu w Brzuchowicach.

Kiedy wreszcie nastąpi werdykt przysięgłych i wyrok? Proces trwa już tak długo, że wszyscy z największą niecierpliwością oczekują tego dnia.

Informowałem się w tej sprawie w sądzie, gdzie powiedziano mi, iż plan ostatnich dni rozprawy jest następujący:

Dziś w poniedziałek nastąpi dalsze przesłuchiwanie biegłych, prof. dr. Dadleza i dr. Piro. Poza tem zeznawać będą biegli lwowscy dr. Westfalewicz — o śladach krwi i dr. Opleński — o narzędniku mordu.

We wtorek składać będzie ekspertyzę prof. dr. Olbrycht.

W środę odbędzie się odczytanie akt sprawy i nastąpi ewentualne zadanie pytań ławie przysięgłych.

O ile jednak tego dnia by się nie

padku mówić o kłamstwie świadomym, gdyż czynią to oni zupełnie nieświadomie.

Pozwalam sobie zwrócić uwagę mojemu rozmówcy na określenie docenta dr. Zielińskiego, który powiedział, że wyczuł, iż Staś specjalnie stara się odpowiadać dobrze na zadawane mu pytania — i pytam, czy może tu grać jakąś rolę nastawienie Stasia, który wszak czyta gazety i wie, że jego zdolność zeznań może być ratunkiem lub zgubą dla Gorgonowej.

— Oczywiście — odpowiada dr. Rowid — może tutaj grać poważną rolę siła woli. Dlatego chcę stwierdzić, że bardzo ważnym faktem byłyby zeznania jego nauczycieli, zarówno lwowskich jak warszawskich, gdyż jednostronne badania psychologiczne nie mogą stanowić stałej podstawy badania.

Orzeczenia dr. Jankowskiego i docenta dr. Zielińskiego mogą doznać uwypuklenia przy zeznaniach tyloletnich obserwatorów, a zwłaszcza nauczycieli warszawskich, którzy obserwują go już po wstrząsającym dlań fakcie. Moim zdaniem powinno się włączyć pod uwagę opinie psychologów, nauczycieli i lekarza szkolnego łącznie, a to wszystko razem da nam najlepszy i najwierniejszy obraz — kończy nasz uprzejmy interlokutor.

udało poza odczytaniem aktów więc nie zrobić, formowane pytań dla biegłych i dyskusja stron nad pytaniami odbędzie się w czwartek.

Na tem zamknięty zostanie przewod sądowy i rozprawa odroczone będzie do poniedziałku dnia 10 bm.

W poniedziałek i w wtorek nastąpią przemówienia prokuratorów i obrońców, a w środę odbędzie się posiedzenie ławy przysięgłych, wydanie przez nią werdyktu i ogłoszenia przez trybunał wyroku.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

21-go dnia ciągnięcia 5-ej klasy 26-ej loterii państwowej

Wczoraj w 21-yim dniu ciągnięcia V klasy 26 polskiej loterii państwowej wygrane padły na numery następujące:
50.000 zł. nr. 28984.
20.000 zł. nr. 91607.
15.000 zł. nr. 98993.
10.000 zł. nr. 65204.
Po 5,000 zł. nr. 8537 122614 125319.

Po 2,000 zł. nr. 28797+ 30734 53903 58064 69530 73878 r5322 107850 117091 120086 123055 136840 144484+.
PO 1,000 zł. nr. 3397 3420 6313 11503 14227 30879+ 33261+ 34667 35422 40643+ 42437 44056 45251 49189 55063 64549 69907 77131 83031 83806 84791 93161 103247 103403 110235 112295 113404 115794 116406 119019 122076 132539 134032+ 134051 146058.

Stawki
25 78 83 159 85 243x 50 355 788 961 69 1094+ 115 361 68+ 509 64+ 71x 600x 30 716+ 89 96 845 75 83x 965 2041 84 96 185 219 450 3101 226 357 85 774 985 91 4015 19+ 232 532 950 69 5022 27 30 106+ 566 622x 73 722 6032 166 307 16 41 514 698 865+ 7287 319 54+ 82 732 8535 60 81 442 64x 570 726 825 947 64 9259 312 416 28+591 655 704 78 843 963 78 10026 661 747 870 53040 77 119 254 72 315 73 196 73 199 237 300 564x 908 79 60 68 79 514 41 86 646 83x 861 974 11304x 530 748+ 84 983 12021 254 411 41x 601x 9 84 870 13004+ 51+ 97 122 29+ 51 91 262 409 869 14138 209 25x 43 74 305 33+ 94 465 857x 11038 203x 437 503 86 644 924 16190 223 399 480 524 89 655 99 811x 900x 4 11 53 1756 233 45 345 508x 727 915

18076 175 275 339 72 561x 612 61 81x 788 916 19046x 121 310 96 592 786 96 899 951 20171 98 424 588+ 662 807 77 21004 35+ 59 146 22069 153 211+ 63 67 355+ 595 620 84 92 839x 23023 84 192 289 367+ 439+ 675 746 84 845 24068 419 501 28 67 625 28+ 48 49 50 763 81 864 93 978x 25013 24 330 443 88 95 529 60 689 748 925 26081 229+ 67 489 577 604 875 94 27160 214 307 31 51 87 94 443 58 512 57 692 885 971 9328028 37 68 286 371 425 59 645 68 813 29138+ 58 209x 365x 468 525 668 94 708x 12 868 90 961 30266 394 638 918 31400x 581

649x 58 755x 844 32059 269 94 429 43 503 6 794 896 902 24 58 66 33083 195 327 41 62 69+ 630 765 98 869 34006+ 593 6 25+ 52 91x 727 47x 88 852 64 35011 42 53 84 548 57 729 59 929+ 54 60 36143 210 356 671 838 37119+ 240 55 549 604 738x 40 800 973 38002 140+ 41 536 50 715 70+ 805 21 22 27 39024 37 183 51 214 92 387 534 631x 857+ 40012 26 160+ 235 66 318 87 789 938x 58 41047 165 227 433 706 875 98 42093 179 268x 300 458 76 629 43210 98 362 479 91 584 90 652 868 75 44073 167 212 20 88 345 420 56 535 61+ 45043 123 231 37 66 453 43+ 57 80 575 911 14 46071 197 201 91 618 21 775 822 904 47863 87 266 452 816 70+ 950x 96 48025 70 126+ 262 464 657 72 95 725 65 66 89 850 923 40 57 49096 157 378 87 585 620 34 752 854

50158 245 532 36 59 675 729 809 54 51029 37 63 75 113 22 498 511 717 856 73 958 79 97 52232 89 93 434 70 661 747 870 53040 77 119 254 72 315 60 68 79 514 41 86 646 83x 861 974 54007 41x 113 397 490 622 47 87 835 55032 139 72 302 47 92+ 417 27 77 580 655x 90x 711 802 6 11 970 62211 27 462 561 737x 78 816 942 57312 65 454 769 827 66+ 58051 181 92 223x 180+ 639+ 853 960 84 59000 74 458 63 600x 777 929 60118 36 403 620 53x

878 95+ 61022 214 28 32 317 30 99+ 431 47x 50x 859 76 62044+ 71 119 32x 277 99 315 414 43x 636+ 735 803 29 49 977 63005 116 17 50 68 335 48 73+ 649 64043 169 604 18 903+ 65020 39 31 116+ 18 24 69x 274x 325 39 527 663 77 79 893x 66111 52 203 333 432 504 664 744 875 87078 146 335x 557 775 814 44 68007 21 44 80 230 465 79 501 57 610 32 47 742

73 916 40 73101 240 66 82+ 304 451x 576 642 721 52 55 961 74014 108 18 46 87 238x 89 317+ 18 55 97 460 508+ 97 668 924 75131 77 298 359 85 90 428 96 512 72 671 954+ 76078+ 145 538x 61 740 914 43 77105 20 270x 302 39 70 79+ 756 84 976 96 78120 313 448 541 641 61 70 736 872 79332 93 443 629 62 716 19 23+ 70 78x 943x 73 80166 248 96 699 808 976 93 8105 131 248 318 719 899x 950 82003 285 362 84 412 27 72 511 38 632 743 79 84199 201 506 33 787 89 869 84085 158 80 282 521 83 96 681 95 780 808 975 96x 85818 121x 25 208 92 356 421 25 208 92 356 421 528 947 86056 142 262x 345 66 484 88 545 750 75 880 905+ 87021 30x 36 192 299 876 86 89 437 62 515x 600 37 96 721 858 972 88242 46x 58x 496 378 734x 95 89177 236 355 521 27 645 61x 88 750 74 92 854 911 90162 245 354 424 512 40 629 858 84 91219x 809 18 63 96 714 32 434 956 92097 208 97x 382 401 21 30 564x 73 700 826 32 93017 199 203 512 774 870 950 94071 240 693 785 816 931 130015 80x 112 208 410 84 99 597 671 89 95 736x 891 972 40 87 326 457x 62 79 553 131050 112 90 95074 173 747 315 642 49 82 708x 30 35 46x 851 915 96212 610 41 93 705 55x 805 97038 55 113 21 61 83 91 201 69 397x 487 511 41 967 134033 255 387 629 858 956 98021 30 48 136 286 520 63 702 50 957 99300 68 74x 97 779

100099 110 36 81 304x 415 509 715 913 15x 68 101140 50 51x 53 58 386 833 782x 57 102020 86 226 97 420 59 573 638 58 820 71 934 103103x 444 66 104024 41 51 77 99 110 52 218 44x 86x 320 53 422x 506 603 742 848 94x 90 105130 54x219 51 78 308x 22x 27 91 92 475 614 49 760 65 812 80 904 106304 13 544x 836 86 107326 432 60 63 73 89x 635x 43 624 42 738 70183 357 431 530 73 841 67 914 42 66 818 108202 408 505 13 37 841 906 71070 196 220 337 426 554 957 76 72007 13 36+ 63 104 220 26 478 551 732x 065 89 110045 101 212 71x 402 69x 80 645 83 700 66 887 840 111051x 926 20 75

Nieście pomoc najbardziej- niejszym

EXPRESS KRAKOWSKI I MAŁOPOLSKI

CENTRALNY ODDZIAŁ REDAKCYJNY I ADMINISTRACYJNY DLA CAŁEJ MAŁOPOLSKI: KRAKÓW, UL. PIJARSKA 4.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 171-50. ADMINISTRACJA Nr. 165-00. —

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11—1 przed południem i od 5—7 wieczorem

ADMINISTRACJA (dział sprzedaży piśmi.) od 8 rano — i w połud. i od 4—7 wieczorem.
(dział inzeratowy) od 9 rano — i w połud. i od 4—7 wieczorem.

ADRES TELEGRAFICZNY: „Express Ilustrowany“, Kraków.

KONTO P.K.O. Oddziału krakowskiego, Kraków 411-700

Fundusz pracy zamiast komitetu pomocy bezrobotnym

Miejski Komitet Pomocy Bezrobotnym podaje do wiadomości, że akcja Miejskiego Komitetu skończyła się z dniem 31 marca br. Okres 16-ty miesięczny będzie trwał do 15 kwietnia br. W miejsce działalności Miejskiego Komitetu wejść akcja Funduszu Pracy, która w najbliższym czasie władze rządowe zorganizują. Akcja Funduszu Pracy polegać będzie tylko na zatrudnieniu najbardziej potrzebujących pracy, natomiast nie będzie obejmowała żadnych zasiłków w gotówce lub w naturze dla rodzin bezrobotnych.

W tej chwili Miejski Komitet zatrudnia 1.430 bezrobotnych za wynagrodzeniem po 2-75 zł dziennie w gotówce względnie w naturze: — zatrudnienie to będzie trwało najwyżej do 15 kwietnia br., albowiem Miejski Komitet własnych funduszy już nie posiada.

WŁAMANIE DO MIESZKANIA.

Do mieszkania Julji Piechowicz, ul. Zdrowa 24, dostali się niewykryci dotąd złodzieje, którzy skradli zł. 20 gotówki i biżuterję wartości 250 zł.

O kradzieży doniesiono policji.

ODCZYT Ks. PROF. D-ra KRZESIŃSKIEGO.
W dniu dzisiejszym o godz. 7-jej wiecz. ks. prof. dr. Andrzej Krzesiński wygłosi w Domu Katolickim, ul. Staszewskiego 13 wykład p. t. „Śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa w kulturze duszy ludzkiej“.

LEGENDA O ŚW. ELŻBIECIE.

W dniu 5 kwietnia w Złotej Sali Domu Katolickiego odbędzie się o godz. 19-jej min. 30 koncert oratorski, na którym odegrana zostanie Legenda o św. Elżbiecie Fr. Liszta. W wykonaniu oratorium pod kier. dyr. Banańskiego biorą udział pp. Marja Kisielewska, Wiktorja Pastówna i Antoni Wolak. Bilety do nabycia w Hramie A. Jaworski, Rynek Gł. 24 i M. Słomiany, ulica Sławkowska 24.

PRZENIESIENIE BIURA ZARZĄDU PARKU MIEJSKIEGO „LAS WOLSKI“

Z dniem 1 kwietnia b. r. przeniesiony zostaje biuro Zarządu Parku miejskiego „Las Wolski“ z głównego gmachu Ratusza do „Domku myśliwskiego“ w Lesie Wolskim (przy wejściu do parku od Woli Justowskiej), telefon Nr. 137-44.

„KRAJINA UŚMIECHU“

wysoce melodyjna, romantyczna opera Franciszka Lehara, ukaże się na powtórzenie jutro w poniedziałek wieczorem, na przedstawieniu po cenach znizowanych.

GOŚCINNE WYSTĘPY MARJUSZA MASZYŃSKIEGO.

Znakomity artysta scen polskich Marjusz Maszyński wystąpi na krakowskiej scenie w sobotę, dnia 8 kwietnia w komedji przez siebie napisanej p. t. „Tak a nie inaczej“. Komedja ta ukaże się na krakowskiej scenie po raz pierwszy jako prapremjera.

REPERTUAR TEATRÓW.

Teatr Miejski im. J. Słowackiego — o godz. „Kraina uśmiechu“.

REPERTUAR KIN.

ADRIA — „Nemita — kwiat Hawanny“ (w rol. gł. Lupe Velez i Ernest Porence).
APOLLO — „Moja żona awanturka“.
ATLANTIC — „Rozkoszna przygoda“.
BAGATELA — „Drewniane krzyże“.
PROMIEN — „Kongres fałszywy“.
(w rol. gł. L. Harvey i Garat).
SŁOŃCE — „Wszystko dla dziewczyny“.
(w rol. gł. Herry Peel).
SWIT — „Król Królów“ — film dźwiękowy.
SZUKA — „Arjana“.
(w rol. gł. Elżbieta Poegner).
UCIECHA — „Pieśń serca“ i „Licytacja miłości“.
DOM ŻOŁNIERZA — „Białe cienie“.
MUZEUM — „Łódź podwodna „X““.

CHOROBY ZAKAZNE.

W Wydziale IX Magistratu dla spraw sanitarnych zgłoszono od dnia 26 marca do 1 kwietnia 1933 r. następujące choroby zakaźne: szkarlatyna 5, dżyfterja 9, kolera 3, ospa wietrzna 2.

OFIARY.

W Państ. Jankubowska Florentyna, zam. w Krakowie, Słomnickiego 27 składa na kościół św. Agnieszki 4-rv monety srebrne austriackie

DYZURY APTEK.

Dzisiejszy dyżur nocny w aptekach w Krakowie:

Rynek 13 „Pod Złota Głowa“, tel. 131-72
ul. Retoryka 1 „Pod trzema Koronami“, tel. 130-72, ul. Lubicz 7 „Czternasta“, tel. 121-82.
ul. Stradom 6 „Apteka“, tel. 121-35, ul. Karmelicka 9 „Im Król. Jadwigi“, tel. 123-83.

W Podgórzu ul. Brodzińskiego 1 „Pod Opatrzonścią“

Krwawe bójki uliczne

Lekarz pogotowia interwenjował w kilkudziesięciu wypadkach

Wprost niesamowita dla pogotowia ratunkowego była noc z soboty na niedzielę, w którym to czasie lekarz dyżurny interwenjował w kilkudziesięciu wypadkach, bądź wyjeżdżając na miasto, bądź opatrując ofiary na stacji ratunkowej.

Zaznaczyć należy, że wszystkie osoby, które opatrzono zostały napadnięte przez awanturników, i to przeważnie w śródmieściu.

Podajemy tylko najważniejsze z tych wypadków: Do pierwszych ofiar należy 30-letni konduktor z Debicy, Szczepan Matys, którego na ul. Lubicz napadli o godz. 11.30 w nocy dwaj wojskowi. Rzucili się oni z nożami na Matysa, zadając mu ranę klutą nad prawym obojczykiem i ranę ciętą lewego przedramienia. Ofiarę dzikiej napaści przewieziono do szpi-

tala. Nazwiska napastników nie ustalono.

O godz. 1.30 w nocy na ul. Mikołajskiej 39-letniemu urzędnikowi pocztowemu Stanisławowi Lbro, zam. przy ul. Topolowej, nieznanymi osobnikami pogruchotali nos.

O godz. 3.15 w nocy pijani awanturnicy napadli na 35-letniego malarza Romana Rachwałę (ul. Lubomirskich 37) i pobili go dotkliwie łaskami. W niespełna dwie godziny później na ul. Sławkowskiej napadnięto na 27-letniego Franciszka Kucharczyka z Olszy, zadając mu ranę na czole. O godz. 5.30 rano na wracającego do domu przy ul. Topolowej 30 Adama Chudobę, studenta prawa uniwersytetu Jagiellońskiego, napadli jacyś osobnicy i pobili go dotkliwie.

Rzekoma chlebobawczyni okradła służącą

O niezwyklej kradzieży zameldowała w wydziale śledczym Stefania Wilgosz, zam. przy ul. Królowej Jadwigi 40, z zawodu służąca.

Gdy przechodziła ona ulicą z koszem, zawierającym garderobę, podeszła do niej elegancko ubrana pani i zapytała, czyby nie zgodziła się do niej na służbę. Ponieważ Wilgosz była bez zajęcia, przyjęła z radością propo-

zycję. Wówczas nieznaną oświadczyła, że mieszka na Lubelskiej i zaproponowała, żeby natychmiast z nią poszła. Kiedy przechodziła ul. Mostowa, nieznaną posłała Wilgosz do apteki po aspirynę, a w międzyczasie skradła kosz z garderobą wartości 200 zł., poczem ulotniła się.

Za sprytną oszustką wszczęto poszukiwania.

Samobójstwo 32-letniego ślusarza

Przeciął sobie żyły u rąk

Na ulicy Kobierzyńskiej niedaleko mostu zauważyli przechodnie jakiegoś leżącego na ziemi mężczyznę, któremu z rąk spływała krew.

Okazało się, że mężczyzna ów popełnił zamach samobójczy.

Zaalarmowano natychmiast pogoto-

wie ratunkowe, którego lekarz stwierdził, że desperat, którym okazał się 32-letni ślusarz, F. G., przeciął sobie żyły u obu rąk. Denata przewieziono do szpitala św. Łazarza, gdzie zaszyto mu rany. Nie chce on wyjawić powodu rozpaczliwego kroku.

Krwawy napad pod Tarnowem

Sprawcy rabunku zostali ujęci

Na powracającego z targu w Tarnowie Józefa Bulagę, wieśniaka z Dąbrówki Tuchowskiej napadło dwóch opryszków, przyczem jeden z nich uderzył Bulagę tępym narzędziem w głowę pozbawiając go przytomności. Nieprzytomnego Bulagę bandyci obrabowali całkowicie z posiadanej gotówki wynoszącej 80 zł. Mimo, iż napastnicy uciekając zadali Bulagę potężny cios gumowym kastetem w głowę w nadzieji

że pozbawią go życia, twardy wieśniak wkrótce odzyskał przytomność i natychmiast powiadomił o napadzie posterunek policji. Dochodzenie w tej sprawie uwięzione zostało pomyslnym rezultatem, bowiem w krótkim czasie wykryto sprawców napadu, którym okazali się: Stanisław Pekala i Stanisław Sajdak obaj mieszkańcy Jodłówek Tuchowskiej. Zbrodniarzy oddano do dyspozycji władz sądowych.

Bolączki i niedole Podgórza

Miejskie parcele budowlane są za drogie. —

Zaniedbany park

(R) Przed ćwierć wiekiem, gdy Kraków zasłubiał Podgórze, wniosło Podgórze Krakowowi piękne wiano, podczas gdy obłubienie — Kraków dał zapewnienie swej wierności w 44-ch punktach, z których niestety ani jeden nie został dotrzymany.

Ma Kraków słuszną wymówkę, że wybuch wojny światowej przeszkodził mu w dotrzymaniu umowy, ale teraz, powinien się czuć w obowiązku spełnienia, choćby jednej z 44-ch obietnic.

A więc wedle obietnic danych przed ćwierćwiekiem miał Podgórze otrzymać własny szpital, miał mieć uregulowane ulice, place. Tymczasem, o

szpitalu niema mowy, a ulice i place, przypominają zapadłą jakąś Płpidówkę, a nie wielki Kraków.

Prześlizny park na Krzemionkach, opuszczony i zaniedbany, oraz piękne i zdrowe otoczenie parku, które mogłoby być ośrodkiem willowym, nie rozbudowuje się, z powodu wygórowanych cen za miejskie parcele

po 5 dolarów za sążeń.

Skutkiem tego ruch budowlany zamarł i cęgiennie Banku hipotecznego, Płazowska, Aleksandrowiczów, Emilewiczów i Miejska są nieczynne. Również o mostach podgórskich możnaby wiele napisać.

WYNIK KONKURSU NA PROPAGANDOWE AFISZE KRAKOWA.

M. Biuro Propagandy Krakowa, chcąc uzyskać większą ilość materiału do wyboru propagandowych afiszów Krakowa, a zarazem poprzec pracę artystyczną najmłodszego pokolenia grafików krakowskich, ogłosiło konkurs w Szkole Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego.

Konkurs ten dał kilkadziesiąt prac, z których jury, pod przewodnictwem wiceprezydenta W. Ostrowskiego i dyr. W. Zarzyckiego, wyznaczyło nagrody: I. Franciszek Cieślak (100 zł.), II. Marja Majerska (70 zł.) i III. Marjan Żelasko (30 zł.). — Dwa pierwsze nagrodzone projekty, przedstawiające artystyczne fotografie zabytków krakowskich, z odpowiednimi napisami: „Obowiązek Polaka znać Kraków“ i „Cracovia totius Poloniae urbs celeberrima“, zostaną użyte do propagandy miasta na kolejach, w szkołach i t. p.

SOCIETO ESPERANTO.

W poniedziałek, dnia 3 kwietnia 1933 odbędzie się w lokalu „Societo Esperanto“ (Smołenski 9) zebranie z następującym programem:
1. Sprawozdanie sekretarza.
2. Wesoly wieczór p. t. „Międzynarodowy uśmiech“. Początek o godz. 8.15. Biblioteka otwarta od godz. 7.30—8.15.

„Wawelska Pani“ — cieszące się ogromnym powodzeniem widowisko sceniczne o królowej Jadwidze, napisane przez Elę Oleską, a grane przez Miejską Szkołę Dramatyczną w Krakowie, zostanie na ogólne żądanie powtórzone w poniedziałek o godz. 6.30, w sali teatralnej przy ul. Skarbowej, róg Krupniczej. Bilety od 30 gr. do 1 zł. Dochód na bezro-

Co mówią ich oczy

Władcy świata scharakteryzowani przez dziennikarza francuskiego

(z) Dziennikarz francuski, Marcham, który zastąpił rzekomo jako filizjonmista, nieomylnie określając charakter człowieka z wyrazu jego oczu, ogłosił w pewnym dzienniku francuskim charakterystykę czterech wybitnych osobistości współczesnych. Artykuł ten nosi tytuł: „Władcy świata“. Oto charakterystyka pierwsza:

MUSSOLINI.

Umysł analityczny i bezgraniczna wiara w swój talent twórczy. Głębocka pogarda dla ludzi. Obawa przed własnym zmęczeniem i spadkiem napięcia woli; objawy te nawiedzają często dyktatora włoskiego. Typowy syn górującego południa: skryty i mściwy. Osobistość wielkiego talentu, nie posiadająca jednak daru zjednywania sobie serc ludzkich.

HINDENBURG.

Przećętne zdolności, lecz olbrzymie natężenie woli. Człowiek dobrego serca, wierny przyjaciel i idealny mąż i ojciec, ceni ponad wszystko spokój i harmonię domowego ogniska.

STALIN.

Powolna orientacja, pozbawiona wszelkiego polotu, zasilana natomiast mroźną pracowitością i żelazną konsekwencją. Zupełny brak poczucia humoru. Wrodzone zdolności pamięciowe, rozwinięte możnaby pracą do szczytu doskonałości. Przepienia swe siły, to też oczy jego wyrażają wyczerpanie psychiczne i organiczne. Brak swego intelektu pokrywa fanatyczna wiara.

ROOSEVELT.

Sangwinik, pełen zapału i energii, wróg refleksji i zwątpienia. Wesoly, towarzyski, życzliwy i uczynny, zwłaszcza dla swych zwolenników i przyjaciół politycznych. Próżny, wечно zajęty sobą, pełen zainteresowania dla wszystkiego, co dotyczy własnej osoby.

Oto kilka portretów, nakreślonych jakoby tylko na podstawie wyrazu oczu swych „modeli“. Czy jednak czytelnicy p. Marchama są tak naiwni i wierzą, że nieznanemu mu jest zgola nic, co dotyczy wspomnianych osobistości, — ani ich postępowanie, ani poglądy polityczne, — tylko tajemnica oczu „władców świata“?

Pan Marcham nie miał widocznie jeszcze okazji spojrzeć w głąb oczu nowo-wznieconego „władcy“ — pięknego Adolfa. A szkoda! Miejmy cierpliwość. Być może, iż kiedyś uda się p. Marchamowi dotrzeć do Hitlera, a usłyszymy wówczas, co o nim sądzi.

olny dostęp do morza jest warunkiem bytu Polski.

Trzy po trzy

Amerykańska historia... Proszę posłuchać: W New Yorku staje przed sądem pewne indywiduum.

— A więc oskarżony dopuścił się kradzieży, tak? — pyta sędzia.

— Nie, panie sędzio... — odpowiada oskarżony. — To nie ja ukradłem...

— Nie oskarżony?... To ciekawe... Więc ktoż?... —

— Moja ręka, panie sędzio...

— Aha!... — uśmiecha się sędzia. — Więc to nie pan kradł, tylko pańska ręka... Doskonale!... W takim razie skazuję na 3 miesiące więzienia — nie pana, broń Boże, pan jest niewinny — lecz pańską rękę...

— All right, panie sędzio... — odpowiada oskarżony, poczem odsłubowuje swą rękę, gdyż jest to oczywiście sztuczna ręka — kładzie ją spokojnie na stole przed zdumionym sędzią i odchodzi...

W gazecie ukazało się ogłoszenie w sprawie ofiarowanej posady biuralisty.

Między innymi zgłasza się pan Kalasanty. Właściciel biura wypytał o wszystkie personalia, zbadał referencje, wreszcie powiada:

— No, dobrze... Mógłbym pana wziąć na

Białe zęby Chlorodont

próbnym okresie... Placa będzie oczywiście dostosowana do pańskich zdolności... Zgadza się pan na te warunki?...

— Owszem... — odpowiada imię pan Kalasanty z dumą. — Wychodzę oczywiście z założenia, że firma pańska jest w możności zapłacenia tak wysokiej pensji...

Podczas przyjęcia u państwa Szmodrowańców goście zabawiają się obgadywaniem pocichu gospodarzy.

— To ma być przyjęcie?... — pyta jedna z dam pocichu, zwracając się do swej sąsiadki. — To wstyd a nie przyjęcie... Niech pani tylko spojrzy na ten podarty obrus...

— W dodatku ten obrus jeszcze pożyczony jest ode mnie, rozumie pani...

Innym razem spostrzegłam na rogu żebraka, który trzyma dwa kapelusze w wyciągniętych rękach.

— Dlaczego macie dwa kapelusze do jałmużny? — pytam.

— A ho, proszę pana — odpowiada żebrak — zastępuję kolegę, który na chwilę odszedł...

O wszystkim potrochu...

Godziny handlu w okresie przedświątecznym. — Nowe przepisy o Funduszu Drogowym. — Praca dla bezrobotnych. — Przeszło 3 miliony złotych otrzymają bezrobotni w kwietniu

Przygotowania przedświąteczne są już w toku. Łatwo się o tem przekonać na pierwszym - lepszym podwórzu, gdzie w dozwolonych i niedozwolonych godzinach odbywa się

jeneralne trzepane

wszystkiego, co nadaje się do tej czynności.

W związku ze zbliżającymi się świętami kupcy zapytują już jak będzie w tym roku z otwieraniem i zamykaniem sklepów w okresie przedświątecznym. Zaniepokojenie kupców wywołane zostało brakiem zarządzeń z tej dziedziny. Otóż władze administracyjne nie ogłaszają żadnych zarządzeń w sprawie handlu w okresie przedświątecznym, albowiem sprawa ta jest już unormowana, a stale, to znaczy —

godziny handlu w okresie Wielkiego Tygodnia od Palmowej niedzieli poczynając, są przedłużone.

Z dniem pierwszym kwietnia weszły w życie przepisy nowej ustawy o Funduszu Drogowym.

Hallo! Tu radio!

WARSZAWA.

11.40 Przegląd Prasy. 11.50 Kom. meteor. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program na dzień bieżący. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.20 Komunikat PIM. 15.10 Kom. Państw. Inst. Eksp. 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.25 Przegląd komunikacyjny. 15.35 Skrzynka pocztowa. 15.50 Płyty gramofonowe. 16.25 Francuski (kurs elementarny) 16.40 Odczyt. 17.00—17.55 Muzyka węgierska. 17.55 Program na dzień następny. 18.00 Odczyt dla maturzystów. 18.20 Wiadomości bieżące. 18.25 Muzyka lekka. 19.00 Rozmaitości. 19.20—19.30 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.30 „Na widnokręgu” 19.45 Prasowy Dziennik Radiowy. 20.00 Skrzynka pocztowa techniczna. 20.15 „Noc miłości”, fantazja operowa - operetkowa 22.45 Muzyka taneczna z płyt. 22.55 Kom. meteorologiczny. 23.00—24.00 Muzyka taneczna.

KRAKÓW.

11.40 Przegląd Prasy. 11.57 Sygnał czasu. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.20 Transmisje z Warszawy. 15.35 Odczyt. 15.50 Płyty gramofonowe. 16.25—17.55 Transmisje z Warszawy. — 17.55 Program na dzień następny. 18.00 Krakowskie wiadomości bieżące. 18.25 Muzyka lekka. 19.00 Odczyt. 19.15 Rozmaitości, komunikaty. 19.30—22.45 Transmisje z Warszawy. 22.45 Muzyka taneczna z płyt gram. 22.55 Kom. meteor. i policyjny. 23.00—24.00 Muzyka popularna. 24.00 Hejnał z Wieży Mariackiej.

KAMIENIC, majątków ziemskich, gospodarstw rolnych, oraz małych domków w całej Rzeczpospolitej, największy wybór do sprzedania, posiada jedynie biuro „WAWEL”, Kraków, Grodzka 60, tel. 108-60.

POZNAŃ.

11.40 Przegląd Prasy. 11.58 Sygnał czasu. 13.05 Koncert gramofonowy z płyt. 14.00. Giełda. 14.15 Kom. gospod. roln. sprawozd. o ruchu statków i t. d. 16.40—17.55 Transmisje z Warszawy. 17.55 24-ta pogadanka z cyklu „Faccje przyrodnicze” 18.00 Odczyt dla maturzystów. 18.20 Audycja żołnierska. 19.05 Nadprogram 19.28 Sygnał czasu 19.30 „Miscellanea radiowa” 19.45—22.45 Transmisje z Warszawy. 22.45—23.00 Sygnał czasu.

KATOWICE.

11.40 Przegląd Prasy. 11.57 Sygnał czasu. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.20 Kom. meteor. 15.10 Komunikaty z Warszawy. 15.30 Komunikat gospodarczy. 15.40 Intermezzo muzyczne. 15.55 Skrzynka pocztowa techniczna. 16.10 Skrzynka pocztowa. 16.25—17.55 Transmisje z Warszawy. 17.55 Program na dzień następny. 18.00—19.00 Transmisje z Warszawy. 19.00 Dr. J. Hawliczek „O fotografii amatorskiej”. 19.15 Rozmaitości. 19.25 Komunikaty strzeleckie. 19.30 Transmisje z Warszawy. 20.00 Muzyka lekka (płyty). 20.15—22.45 Transmisje z Warszawy. 22.45 Program na dzień następny. 22.55 Kom. meteor. z Warszawy. 23.00 Odczyt. 23.15—24.00 Muzyka taneczna.

WILNO.

11.40 — 13.25: Transm. z Krakowa i Warszawy. 14.40 Program dzienny. 14.45 Muzyka popularna (płyty). 15.15 Transm. z Warszawy. 15.25 Audycja dla dzieci. 15.55 Kwadrans Beethovena. 16.10 Pogadanka muzyczna 16.25 Transmisje z Warszawy. 17.00 Pieśni estońskie. 17.25 — 17.55 Transmisje z Warszawy. 17.55 Program na wtorek. 18.00 Transmisje z Warszawy. 18.20 Wiad. bieżące. 18.25 Muzyka taneczna. 18.40 Od

Giełda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz przeważała słabsza, przy obrotach zmniejszonych. Notowano: Belgia 124.53 (-2), Londyn 20.58 - 30.59,50 (-5.5), Nowy Jork - kabel 8.927 (+2), Paryż 35.07 (-1), Praga 26.47 (-1), Szwajcaria 172.35 (-5), Włochy 45.83 (-2); w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 212.808. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 212.25, funt angielski w gotówce 30.63, rubel złoty 4.73,50, dolar złoty 9.06, dolar gotówkowy 8.89, rubel srebrny 1.33, bilon 0.63. — Transakcje dokonane a nienotowane: Holandia 360.15 (+40), Kopenhaga 136.85 (-25), Nowy Jork 8.92.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 76, Starochowice 9.75.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza, przy obrotach większych 7 proc. stabilizacyjną i 8 proc. listami m. Warszawy. Notowano: 3 proc. budowlana 41.75 (+25), 4 proc. dolarowa 54.75 (+25), 4 proc. inwestycyjna zwykła bez prawa do losowań — 103.50 (-105), 5 proc. konwersyjna 43.25, 6 proc. dolarowa 55.50 — 55.75 — 55.63 (+63), odcinki po 500 dolarów 56, 7 proc. stabilizacyjna 54.75 — 55 — 54.63 (+38), 4 i pół proc. ziemskie 39.75, 8 proc. Warszawy 41.75 — 42 (+388). Transakcje dokonane a nienotowane: 3 proc. dillonowska 63.75 — 63.50, 7 proc. Warszawska dolarowa 38.25 — 37.50 — 37.75, 7 proc. słaska 42.50, 8 proc. Kalisza 37 (+50), za 5 proc. kolejową chciano płacić 37, za 10 proc. kolejową drobne odcinki — 102.50, za 8 proc. Łodzi chciano płacić 39.

Wieści gospodarcze.

POMYSŁNA OCENA ROKOWAŃ ANGLO-SKANDYNAWSKICH.

W związku z rokowaniami anglo-szwedzskimi, jakie w najbliższych dniach mają być ponownie podjęte, londyński przedstawiciel „Svenska Dagbladet” ocenia w sposób optymistyczny widoki pertraktacji. Korespondent stwierdza, że również Danja ma w najbliższym czasie nawiazać rokowania z Anglią.

DALSZE TRANSPORTY ZŁOTA INDYJSKIEGO DO EUROPY I AMERYKI.

Wywóz złota z Indji do Europy i Ameryki trwa w dalszym ciągu. W dniu 28 b. m. odpłynął z Bombaju statek „Korfu” z trzema wielkimi partiami złota, z czego jedna wartości 2.233.000 rupii przeznaczona jest dla Londynu, druga na sumę 7.782.000 dla New-Yorku, a trzecia wartości 1.179.000 rupii dla Amsterdamu.

Równocześnie parowiec „Toscana” opuścił Bombay, mając na pokładzie ładunek złota wartości 2.869.000 rupii z przeznaczeniem dla Liverpoolu.

czyt litewski. 18.55 Rozmaitości. 19.00 Codz. odcinek powieściowy. 19.10 Rozmaitości. 19.15 Wł. kom. sport. 19.30—24.00 Transmisje z Warszawy.

LWÓW.

11.40 Przegląd Prasy. 11.57 Sygnał czasu. 12.10 Płyty gramofonowe. 13.10 Kom. meteor. 15.10 Transmisje z Warszawy. 15.30 Giełda zbożowa. 15.35 Płyty gramofonowe. 16.00 „Listy i programy” 16.15 Płyty. 16.25—17.55 Transmisje z Warszawy. 17.55 Program na dzień następny. 18.00 Odczyt. 18.20 „Silva Rerum”. 18.25 Muzyka lekka z Warszawy. 19.00 „Polacy w Afryce” wygl. red. A. Paszkowicz. 19.15 Rozmaitości. 19.30 Transmisje z Warszawy. 20.00 Śniadanie „Ślubów Panięskich”. 20.15—22.45 Transmisje z Warszawy. 22.45 Płyty gramofonowe. 22.55—

„Pozwólcie nam żyć!”

Powieść sensacyjno-społeczna.

Napisał **ANDRZEJ KAŃSKI.**

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI

Halina Rajeczka, bezrobotna stenotypistka, pozbawiona środków do życia, postanowiła z rozpaczą utopić się.

Przeszkodził jej w tem szofer Paweł, u którego znalazła chwilowy przytułek.

Gdy następnego dnia rano, Halina wychodzi na ulicę, zostaje aresztowana. Ale doktor Jeliński stwierdza, iż doniesienie było fałszywe.

Halina zostaje zwolniona. Udaje się na poszukiwanie Pawła, lecz nadaremnie.

Po pewnym czasie Halina otrzymuje posadę manicurzystki w zakładzie p. Hildy. Jedną z pracownic zakładu, Lucyna, wyjaśnia Halinie, iż zakład ten jest w rzeczywistości domem schadzek.

Za namową pani Hildy Halina wyraża swą pozorną zgodę na udanie się do mieszkania dyrektora Adzia w celu zrobienia mu tam manicure'u.

Skoro szefowa opuściła jej pokój, Halina wpadła w zadumę. Nie uległa żadnej wątpliwości, że w całej serdeczności pani Hildy czai się jakaś zasadzka — a instynkt ostrzegał ją, ażeby się miała na baczności.

Była już prawie ubrana, gdy do pokoju wsunęła się Lucynka. Zamknawszy za sobą drzwi, zbliżała się tajemniczo do poprawiającej przed lustrem kapelusze Rajeckiej.

— Uważaj — szepnęła bez ogródek — szefowa chce cię wykończyć!... Podstuchałam jej telefoniczną rozmowę z panem Adziem — wiesz, z tym grubym małym, dyrektorem w binoklach, który zaczepił cię wczoraj. — Wszystko jest zgóry uplanowane. skoro znajdziesz się w jego garsonierze, bądź

przygotowana na wszystko, tylko nie na to, że będziesz mu robiła manicure...

— Naprawdę? — błędąc, zająkała się Halina.

— Możesz mi wierzyć! Pan Adzio to stary w takich wypadkach praktyk. Najpierw obalamuci cię pięknymi słówkami, słodkimi obietnicami, swoim przysłowiem: — „Będziesz miała wszystko, tylko musisz być grzeczna dla swojego Adzia”... a jeśli i te pokusy nie zetrą twego oporu, znajdziesz się pod ręką kieliszek z podniecającymi i oszalałymi proszkami, których skutek jest zawsze niezawodny...

— Skąd o tem wiesz?

— Mówiłam ci, że podstuchałam jego telefoniczną rozmowę z panią Hildą. Wiem nawet za ile cię kupują: za dwieście złotych.

Lęk i bezradność Haliny przeszły. W jej brunatnych, trochę złocistych oczach błysnęły gniew i zdecydowanie.

— Dziękuję ci za twoje ostrzeżenie! — powiedział twardo. — W tej chwili idę do pani Hildy i powiem jej w oczy, co o niej myślę... A jeśli i wtedy nie zwróci mi wolności, gotowa jestem otworzyć okno i głośno wołać policję o ratunek.

Lucynka poczęła hamować wzburzoną towarzyszkę.

— Daj pokój, nie rób awantury i nie wywołuj niepotrzebnego skandalu. Uważam, że możesz sprawę tę zakończyć w zupełnie inny sposób... Oto prosto, kiedy znajdziesz się na ulicy

wraz z panią Hildą, korzystając z tłoku lub nieuwagi swej dozorczyni, skoczysz w najbliższą bramę lub skrećisz w niedaleką przecznicę... A potem niech sobie pani Hilda szuka wiatru w polu.

Rajeczka przyznała Lucynie rację i zdecydowała się pójść za jej mądrą radą.

Właśnie z salonu zabrzmiał donośny głos pani Hildy.

— Halinko, czy jesteś już gotowa? Idziemy!

— Już idę! — odrzyknęła dziewczyna, poczem zbliżyła się do Lucynki. Ta spojrzała na nią serdecznie.

— Wierź mi, że będzie mi żal, iż musimy się rozstać... Nie mogę cię jednak, — aczkolwiek przypadłaś mi tak bardzo do serca — zatrzymać. Idź i pamiętaj: na pierwszym zakręcie zwić waj!... Żegnaj!

Halina ujęła jej dłoń w swoją. Oczy jej spoglądały w głąb ciemnych żrennic Lucynki i dostrzegły w nich smutek i żal.

Dłoń jej zacisnęła się mocniej dookoła wątlých palców towarzyszki.

— I czem ci się mam odwdziżyć Lucynko za to wszystko dobre, które mi wyświadczyłaś? — spytała wreszcie wzruszona.

Podmalowaną, trochę zniszczoną twarz pensjonariuszki zakładu pani Hildy opromienił ledwie dostrzegalny uśmiech. Nieco wulgarnie jej rysy wyszlachetniły się w sentymencie przedziwnej chwili.

— Czem mi się możesz odwdziżyć?... Nie śmieję się, ale mam do ciebie prośbę, która ci się wyda może trochę dziwna... Jestem tu już trzeci rok. Spodłona, sprzedająca się i sprzedawa-

na, zatraściłam poczucie osobistej godności kobiety i człowieka... Ale gdzieś w głębi duszy pozostała we mnie tęsknota za tym innym światem, dla którego umarłam. Chciałabym sobie znów przypomnieć smak i zapach niepowrotnej przeszłości... Dlatego proszę cię o jedno: pocałuj mnie jak siostrę... Może twój uścisk — uścisk uczciwej kobiety — tak różny od tych wszystkich pieszczot, jakie znieważają mnie od trzech lat, chociaż na chwilę... na jedną sekundę... da mi najśłodsze złudzenie, że jednak nie wszyscy mną pogardzają... Że jestem znów taką dobrą, miłą, niewinną dziewczyną jak kiedyś.

Obie kobiety zapadły sobie ze łzami w oczach w objęcia, trwając przez chwilę w mocnym, siostrzanym uścisku.

ROZDZIAŁ DZIESIĄTY. Nareszcie.

W swojej luksusowo urządzonej garsonierze oczekiwał pan dyrektor na swoją ofiarę. Przypominał grubego, starego pajaka, który, ukrywając się w kącie swojej misternej sieci, czyha na brzęczącą swawolnie muszkę.

Wzrok jego ślizgał się bez zainteresowania po obrazach, jakimi ozdobione były ściany pokoju — po stylizowanej Ledzie z łabędziem, Zuzannie, kuszonej przez starców, rubensowskich kąpiących się blondynkach i swawolnych kurtyzanact.

Patrzące z poza grubych szkieł wylupiaście jego oczy powoli nabierały ognia i w znużeniu przesuwaly się po dawno znanych obrazach.

(DALSZY CIĄG JUTRO).

CYRKÓWKA

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

Napisał JAN BILEWICZ.

STRESZCZENIE PIERWSZEGO ODCINKA.

Ela Robertson, piękna woltżerka i Rex słynny akrobata, przygotowują się w wozie cyrkowym do występu. Oboje są ogromnie szczęśliwi, gdyż jutro ma się odbyć ich ślub.

W pięknej woltżerce kocha się skrycie kłown Friko oraz pewien stały bywaliec cyrku, którego nazywają „młodzieńcem ze szrama”.

Po występie Ela, na arenę wpadł lekkiem, sprężystym krokiem Rex. Akrobata zawiśł na kotwicy pod kopułą cyrku.

Teraz następował najniebezpieczniejszy moment — Rex musiał rozhuścić się na kotwicy i przeskoczyć na lekko bujający trapez...

Muzyka umilkła. Wydułszy się szyje widzów, wstrzymujących oddech w pierśiach.

Kobiety z wielkiego zdenerwowania ścisnęły mocno ręce swych towarzyszy.

W cyrku zapanała grobowa cisza. Rex, uśmiechając się beztrosko, przykucał z lekka. Kotwica poczęła się huścić niczym wahadło zegarowe, a gdy nabrała rozpędu akrobata z okrzykiem „Hop!” zeskoczył z zęba, chcąc uchwycić trapez, lecz zdawało mu się, że ktoś szarpnął w tej chwili linę, trapez odchylił się o pół centymetra, ręce napotkały próżnię i Rex runął w dół.

Poteźny okrzyk zgrozy i przerażenia wstrząsnął cyrkowym namiotem.

Ela przebiegła się w wozie do następnego numeru, przymierzając żółtą kę, gdy nagle do uszu jej doleciał przeciągły krzyk.

Struchlała. Załamała dłoń, twarz jej wykrzywiła się potwornym grymasem. Zeskoczyła z wozu.

Przez ciemny plac biegli już przerażeni cyrkowcy.

— Co za krzyk?... Co się stało? — pytała Ada, jedna z członkiń trupy żonglerskiej.

Ela nic nie odpowiedziała. Biegła za dyszaną. Przed wejściem do namiotu stała już grupa przerażonych ludzi. — Tłum rozstał się.

Czterej cyrkowcy wynosili na noszach pogruchotanego akrobata. Za noszami szedł dyrektor i kłown.

Ela, ujrzawszy bladą twarz narzeczonego, rzuciła się nań z rozekłanym krzykiem:

— Rex!... Co to!... Nie!... Ty żyjesz!... Rex!... Co się stało?!

Akrobata podniósł z trudem ocleżale powieki, spojrzał na woltżerkę i próbując się uśmiechnąć, odparł słabym głosem:

— Żyje... Nie bój się... Nic mi nie jest... To przedzie...

I jakgdyby dla zadokumentowania swych słów próbował poruszyć się, lecz wykrzywił tylko boleśnie twarz i znowu przyknuł oczy. Jęczał cicho, zaciskając zęby z wielkiego bólu.

Cyrkowcy zanieśli go do wozu i ułożyli na łożku.

Akrobata postękiwał coraz głośniej. Widać miał mocno pogruchotane kości. Z nosa ciekła mu krew. Płożono mu pod głowę mokry ręcznik.

Za otwartym okienkiem wozu rozlegał się gwar rozmowy, prowadzonej przez przygnębionych cyrkowców i widzów, którzy przybyli za kulisy, by zasięgnąć informacji jak się czuje nieszczęsny akrobata.

Niektórzy zaglądali do wnętrza wozu, śmielsi wchodzili nawet na stopnie. Ela kłęzała przed łożkiem, zalewając się gorzkimi łzami. Dyrektor stał opodal, rozmawiając cicho z kłownem. — Ada, Micky i Fatty — trójka żonglerów — starali się w jakikolwiek sposób ulżyć piekielnym cierpieniom rannego akrobata.

Nagle Ela usłyszała tuż nad sobą nieznanym męskim głosem:

— Czy wezwano już pogotowie?...

Podniosła głowę.

Przy niej stał jej milczący dotąd wielbiciel z łoża cyrkowej. I jego widocznie zainteresował los ofiary nieszczęśliwego wypadku. Młodzieniec ze szrama, przyłapawszy spojrzenie zalewanych oczu Eli, uśmiechnął się przyjaźnie i z szacunkiem schylił głowę.

Ela odpowiedziała lekkim skinieniem i niżej jeszcze pochylała się nad łożkiem, na którym leżał jej najukochańszy Rex, najpiękniej zbudowany cyrkowiec, idealny marzeń dziewczęcych, Apollo w ciele akrobata, który leżał oto bezsilny i bezradny jak sflu czona lalka...

— Owszem, już dzwonię po pogotowie... — odparł dyrektor na pytanie adoratora woltżerki.

Młodziec skinął dziękczynnie głową i znowu skierował wzrok na Elę.

Było coś wytwornego i wielkopańskiego w jego postaci. Szrama na prawym policzku, jakgdyby od cicia szabłą w południku, biegła na ukos od ucha niemal aż do nozdrzy, nadając wyraz niezłomnej stanowczości jego zaciętej nawiśniętej twarzy, na której stałe igrał ironiczny uśmiezek. Szarawy, pięknie skrojony garnitur leżał na nim jak ulany. W rękę trzymał kapelus, zamieszowe rękawiczki i trzciniową laskę.

Nagle rozległa się trąbka auta. Wszyscy spojrzeli niespokojnie na drzwi, przez które wszedł do wozu lekarz w asyście dwóch sanitariuszy.

Obejrzał rannego, próbował podnieść rękę akrobata, który jęknął głośno, pokiwał głową i dał znak sanitariuszom, aby go zabrali.

Ela objęła ciało biednego cyrkowca i zalewając się łzami, krzyczała rozpaczliwie:

— Rex!... Nie pozwolę cię zabrać!... Musisz tu zostać!... Jutro nasz ślub!... Pamiętasz?...

Ranny uśmiechnął się blade, zdusił jęk, spowodowany męczarnią przeżywanego bólu fizycznego i chciał coś powiedzieć, lecz nawpółotwarte usta zastępyły w bezruchu i zamiast słów poiciechy w gardle zarechotał zdławiony spazm.

— Zabierzcie ją stąd... — rozkazał lekarz.

Młodzieniec ze szramą podbiegł pierwszy, by ją podnieść. Friko nadbiegł mu z pomocą.

— Puśćcie mnie do Rex!... Chcę go jeszcze zobaczyć!... Może już nie wróci ze szpitala! Rex!... Spójrz na twą Elę!... Mój jedyny!... Mój!... najdroższy!

— Niechże się pani uspokoi... — prosił młodzieniec, trzymając ją mocno pod ramię. — Przecie to dla jego dobra...

— Muszę z nim pojechać!... Pozwólcie mi być przy nim!... Będę przez całą noc czuwała!...

— Jutro pójdziemy z samego rana... — pocieszał ją Friko. — Uspokój się, Rex będzie żył.

Tymczasem sanitariusze wynieśli rannego. Kobiety na jego widok zalewały dłoń. Nosze wjechały na szynach do autobusu i karetka odjechała.

Widzowie pokiwali głowami, westchnęli i odeszli. W wozie pozostał młodzieniec ze szramą i Friko.

Ela, pochlipując zęba, leżała na łożku, z którego zabrano jej przed chwilą najserdeczniejszego przyjaciela. Friko siedział przy stole, paląc papierosa. Nieufnym wzrokiem zerkał co chwile na młodzieńca, stojącego przy drzwiach.

Do wozu wsunął głowę dyrektor: — Friko!... Na arenę!... Publiczność już się niecierpliwi!... Trudno, musimy grać do końca!...

Kłown wstał i cisnął przez okno niedopałek papierosa. Splunął siarczyście i poprawił wypchany brzuch. — Przy drzwiach odwrócił się jeszcze raz i spojrzał podejrzliwie na młodzieńca, który udawał, że nie spostrzegł tego wzroku.

Po chwili znowu słycać było jego pianie, któremu wtórowały ochryple dźwięki cyrkowej orkiestry.

Tłum znowu się bawił, darząc kłowna oklaskami za jego niewygodne kawały.

W wozie było cicho. Ela leżała na

łożku z twarzą pogrążoną w dłońach i tylko od czasu do czasu dreszcz wstrząsał jej plecami. Obok na podłodze leżała zdeptana żokejka.

Za oknem przeszli jacyś cyrkowcy, spiesząc do namiotu prawdopodobnie na występ.

Nie zairzeli nawet, by sprawdzić co porabia znękana, opuszczona woltżerka. Nie mieli zresztą na to czasu, już ich przyzywał ktoś zdala. Życie nie znało tu żadnych przystanków. Wszystko szło dalej swym trybem.

Nagle rozległy się jakieś stapania. Młodzieniec spojrzał na drzwi. A jednak ktoś sobie przypomniał, że woltżerka została sama ze swym smutkiem. Pewnie kłown...

Nie... Na stopniu zatrzymały się dwie łapki, poczem z mroku wychyliła się mądra głowa rasowego wilka. Pies zbliżył się powoli do łożka i począł się lasić do dziewczyny.

Ela przytuliła go do siebie i rzekła żalonym głosem:

— Bob, patrz, niema naszego pana... Niema Rexa... Zabrali, Bob, zabrali...

Bob, jakgdyby rozumiejąc słowa woltżerki, skulił smętnie łeb, zmrużył mądre ślepia i merdał ogonkiem, niczem potwierdzając:

— Tak — tak, tak — tak, tak — tak...

Ela uniosła się, chcąc mocniej przytulić do siebie ukochanego psa. W tej chwili usłyszała za sobą chrząknięcie. Podskoczyła przerażona i obejrzała się.

— Kto tu?... Jan?... — zapytała, przyglądając mu się z zaciekawieniem.

— Tak, to ja... — odparł młodzieniec zbliżając się do niej.

— Co pan tu robi?...

— Czujęm nad panią...

— Dziękuję panu bardzo... Myślałam, że jestem sama...

— Pani koleżdy są zajęci... Muszą występować, więc...

— Wiem o tem... Taki już nasz los... Jedni do szpitala, drudzy na arenę...

Głos jej się załamał, przytknęła chusteczkę do nosa i po chwili zapytała:

— Czy pan był przy tem?...

— Tak...

— Niech mi pan powie jak to było...

— Sam nie wiem... To się stało tak nagle... Zdaje się, że to pani narzeczonego, prawda?...

— Tak...

— Otóż — narzeczonego pani siedział na kotwicy, na górze... Wszystko było w porządku, pokazał kilka sztuczek, byliśmy zachwyceni... Nieszczęście stało się w chwili, gdy zamierzał przeskoczyć na trapez.

— A tak go prosiłam, żeby dziś tych sztuczek nie pokazywał... Uparł się... Mój biedny Rex...

Znowu łzy błysnęły w jej oczach.

Z namiotu cyrkowego dolatywały brawa.

Ela spojrzała na młodzieńca i rzekła:

— Ale pan chyba woli iść do „budy”. Pan wybacz — poprawiła się — ale wyrwało mi się, bo tak nazywamy nasz cyrk...

— O, nie... Wolę zostać tutaj, przy pani...

Ela spuściła oczy. Młodzieniec był olśniony jej urodą. Tem piękniejsza wydawała mu się wśród tej szarzyzny, na zwykłym łożku połowem, wśród cyrkowych rekwizytów. Zbliżył się do niej i rzekł urzejmie:

— Pani pozwoli, że się przedstawię... Edmund Staniecki...

Pozwoliła mu ucałować dłoń. Bob, nie bardzo rozumiejąc o co chodzi, warknął groźnie.

— Proszę mi wierzyć — dodał po chwili — że współczuję bardzo z panią... To był naprawdę wiatrakowy wynadek.

— Żebym choć wiedziała jakad go zawieźli... — westchnęła ciężko woltżerka.

— Nie trudna to sprawa... Zadzwoń

do pogotowia... Ela spojrziała nań z wdzięcznością.

— Doprawdy?... Pan mi pomoże?... Jestem taka bezradna...

— A jakże... — odparł Staniecki poważniejszym głosem. — Jutro z samego rana dowiem się dokąd go zawieźli i pojedziemy do niego razem...

Oczy woltżerki roziskrzyły się radością.

— Jakże panu jestem wdzięczna! — zawołała. — A kiedy pan przyjdzie? — Kiedy piękna pani rozkaże...

— Niech mnie pan tak nie nazywa — odparła skromnie. — Wcale nie jestem piękna... A chciałabym, żeby pan przyszedł jaknajwcześniej... O której można już pójść do szpitala?...

— O ósmej...

— Więc dobrze... O ósmej będę już na pana czekała.

— Doskonale — odrzekł zadowolony młodzieniec.

W dali rozległy się nawoływania i krzyki, świadczące o końcu przedstawienia. Pod oknem przechodziły parszające konie. Każdy wstępował teraz do wozu, by wyrazić swe współczucie nieszczęśliwej woltżerce, która z podwinętymi nogami wtuliła się w kąć łożka, gładząc miękką sierść leżącego obok niej Boba.

Wkrociły cały wóz napelniał się cyrkowcami. Ela przedstawiła nowego znajomego swym towarzyszom. Dyrektor Guliwer uściśnął dłoń Stanieckiego z wielkim szacunkiem. Triko wymienił swe właściwe nazwisko i dodał:

— Jestem błaznem cyrkowym... —

Mógłby się pan nie uśmiechać...

Ich uścisk ręki nie miał w sobie nic przyjaznego.

W wozie zrobiło się duszno i ciasno. Staniecki zwrócił uwagę, że bodaj, prócz jednego dyrektora, wszyscy spoglądają nań nieprzychylnie, skłonił się więc wszystkim, życząc dobrej nocy i wyszedł.

— Czy wiecie ktoś to jest?... — zapytał Guliwer, po jego wyjściu. — Edmund Staniecki, syn właściciela kilku kopalń na Śląsku... Bogacz, jakich mało!...

Na wszystkich słowa te wywarły wielkie wrażenie, tylko Ela zda się nie przerywała smutnych rozmyślań o Rexie, a Friko, przywracający swą śmieszna postać do normalnego wyglądu, mruknął:

— Bogata świnia...

Rozmowa nie kleiła się. Cyrkowcy starali się rozweselić smutną woltżerkę pocieszając ją, że Rex jest silny i wszystko przetrzyma, ale Ela nie przestawała płakać. Zaczęli się więc powoli rozchodzić, każdy do swego przedziału w czterech wozach.

Ostatni wyszedł Friko. Ktoby go teraz ujrzał, nie poznałby, że to ten sam kłown cyrkowy z wypchany brzuchem, białą twarzą i krzywym nosem. Friko był w rzeczywistości szczupłym, zgrabnym młodzieńcem, o marzących stalowych oczach i bujnej, jasnej czuprynie. Właściwe jego nazwisko brzmiało, Stach Rawelski, był ongiś aktorem dramatycznym, lecz nędza zmusiła go do szukania pracy w wędrownym cyrku.

Błazen przystanął na chwilę, spojrzał na Elę i rzekł:

— Idź spać... Zjesz coś przedtem?...

— Nie, dziękuję ci...

— Może ci przynieść herbaty?...

— Nie... Pójdę spać... — odparła, przesuując ręką po czole.

Friko nachylił się nad nią i ujął jej dłoń. Wchłaniał zapach jej opalonego, brązowego ciała.

— Dobranoc, El... Śpij słodko...

Ucałował jej dłoń.

— Dobranoc — odparła obojętnie.

Kłown udał się do drugiego wozu, gdzie leżał jego siennik obok łożka dyrektora.

(Dalszy ciąg jutro).

JEDNODNIOWY BOJKOT ŻYDÓW W NIEMCZECH

Większość sklepów żydowskich była zamknięta.—W wielu miejscowościach hitlerowcy dokonali nowych aktów teroru wobec żydów.

Berlin, 2 kwietnia.

Ogłoszony w sobotę powszechny bojkot żydów i sklepów żydowskich w Niemczech miał przebieg spokojny. Liczne grupy szturmowców wyległy na miasto, rozstawiły liczne posterunki, rozwieszając plakaty z napisami np.: „Niemcy, brońcie się”, „W tym sklepie nie należy nic kupować” i t. p. Znany zakład gastronomiczny Kempfinskiego objęty został bojkotem.

Po mieście patrolowali w samochodach postowie narodowo - socjalistyczne. Na głównych arteriach w centrum i w dzielnicy zachodniej większość sklepów była zamknięta z powodu bojkotu. AKCJA BOJKOTU OBJĘCI BYLI RÓWNIEŻ LEKARZE I ADWOKACI ŻYDOWSCY.

Berlin, 2 kwietnia.

Według najnowszych wiadomości z prowincji, bojkot w większych miastach miał ten sam charakter co w Berlinie.

Essen, 2 kwietnia.

Aresztowano tu 40 żydów obywateli polskich.

Berlin, 2 kwietnia.

Giełda berlińska została dziś zamknięta ze wszystkich stron kordonem oddziałów szturmowych. Przy wejściu odbywało się szczegółowe badanie.

Dopytywano się przede wszystkim o wyznaczenie żydów na posiedzenie giełdy nie dopuszczono.

Królewiec, 2 kwietnia.

Dzienniki donoszą, że wszyscy sędziowie żydzi w sądach królewieckich złożyli wniosek o urlopy, których im udzielono.

Królewiec, 2 kwietnia.

Związek narodowo - socjalistyczny prawników wschodnio-pruskich wysto-

Trzy samobójstwa żydów w ciągu wczorajszego dnia.

Berlin, 2 kwietnia.

Dziś we Frankfurcie nad Odrą popełnił samobójstwo aptekarz Mayer z żoną jego, pochodzenia żydowskiego.

Mayer był ostatnio właścicielem firmy włókienniczej.

Z Prus Wschodnich donoszą o samobójstwie jednego z przemysłowców, w Kilonji miało miejsce krwawe zażęcie, pozostające w związku z akcją bojkotową.

Krwawe zajścia w Kilonji. Zamordowanie adwokata.

Berlin, 2 kwietnia.

O krwawych wypadkach w Kilonji ogłasza Biuro Wolffa następujące doniesienie: Adwokat i notariusz Schimm, z pochodzenia żyd, dziś o godz. 11 min. 40 strzelił do posterunkowego. Wzburzony tłum zebrał się przed więzieniem policyjnym, wdart się do więzienia, gdzie Schimm został zabity.

PAPIEZ OTWORZYŁ ROK ŚWIĘTY

Citta del Vaticano, 1 kwietnia.

Dzisiejsza uroczystość otwarcia przez Ojca św. t. zw. Wrót świętych w Bazylice Watykańskiej od wczesnego już rana zgromadziła w świątyni i jej przedsiönku niezliczone rzesze wiernych. Jednocześnie w kilku salach Watykanu poczęli zbierać się kardynałowie, dostojnicy kościoła i prawie

wszyscy przebywający w Rzymie członkowie duchowieństwa świeckiego i zakonnego. Wśród kardynałów znajdował się również J. Em. ks. kardynał Al. Kakowski, arcybiskup warszawski.

Ceremonie w bazylice poprzedziła adoracja Najśw. Sakramentu w Kaplicy Syktyńskiej, dokąd przybył papież w szatach pontyfikalnych w otoczeniu kar-

dynałów i biskupów różnych obrządków. Po adoracji, przy śpiewie zaintonowanego przez Ojca św. hymnu „Veni Creator spiritus”, niesiony na Sednia Gestatoria papież udał się procesjonalnie, poprzedzany przez duchowieństwo z pałacem się świecami w rękach, przez t. zw. Salę Królewską i słynne schody Berniniego do atrium Bazyliki św. Piotra.

Rozpoczęła się ceremonia otwarcia Wrót Świętych. Papież dokonał jej, zszedłszy z tronu, przez symboliczne trzykrotne uderzenie w zamykający je mur złotym młotkiem, który wręczył mu stojący w progu wrót wielki penitencjarzusz, kardynał Lorenzo Lauri. Oczekujący na ten moment murarze pośpiesznie przygotowują i oczyszczają przejście. Papież z krzyżem w ręku klęka na chwilę u progu, trwając w cichej modlitwie. Następnie, intonując hymn: „Pange lingua”, przechodzi do bazyliki, a za nim parami dostojnicy kościoła. Tu przede wszystkim zatrzymał się Ojciec św. w kaplicy Najśw. Sakramentu, gdzie mu przedstawiono członków bractw rzymskich, którzy mają roztoczyć pieczę nad Wrotami Świętymi, odtąd — jak wiadomo — dniami i nocą przez cały rok otwartymi, a następnie udał się przed ołtarz św. Petronelli, gdzie przed wystawionym Najśw. Sakramentem odbyła się uroczysta adoracja.

Po wejściu Ojca św. do Bazyliki rozpoczęła się druga część obchodu. Papież, niesiony na Sednia Gestatoria, z wysokości swego tronu błogosławi ukochanej swej owczarni. Z chwilą przybycia przed ołtarz Ojciec św. ponownie schodzi z tronu i klęka na stopniach ołtarza. Otwiera się kaplica św. Relikwii i kanonicy watykańscy jedną po drugiej okazują ludowi bezcenne relikwie Męki Pańskiej, a więc drzazgi Krzyża św., włóczni, która bok Chrystusa Pana przebito, wreszcie chustkę, którą pobożna niewiasta umęczona twarz Jego otarła.

Na zakończenie uroczystości Ojciec św. z przed konfesji na środku Bazyliki udzielił zbranym apostołskiemu swego błogosławieństwa.

Krwawe starcia w Austrii na zgromadzeniu „Heimatschutzu”.—Rząd zaprzecza pogłoskom o planach zamachowych.

Wiedeń, 2 kwietnia.

W miejscowości Inst w Tyrolu doszło wczoraj na zgromadzeniu „Heimatschutzu” do bójki. Pięciu narodowych socjalistów jest ciężko rannych.

Wiedeń, 2 kwietnia.

Urząd kanclerski zniósł zarządzenie burmistrza m. Wiednia, rozwiązujące organizację „Heimatschutzu”.

Wiedeń, 2 kwietnia.

Rząd zapowiedział cenzurę prewencyjną wszystkich wydawnictw i druków, wychodzących z drukarni socjalistycznej „Vorwaerts” w Wiedniu.

Wiedeń, 2 kwietnia.

Wydany wczoraj późnym wieczorem komunikat urzędowy zaprzecza stanowczo fantastycznym pogłoskom o planach zamachowych. Rząd zdecydowany

jest wystąpić z całą stanowczością przeciw wszystkim dążeniom, mającym na celu sianie niepokoju.

„Reichspost” zaznacza, że powyższy komunikat wydany został z powodu pogłosek o puczu, planowanym rzekomo przez Heimwehre. Pogłoski te miały posłużyć wiedeńskiemu rządowi krajowemu za powód do rozwiązania Heimwehry.

Konflikt hitlerowców ze „Stahlhelmem” zaostrza się.—Komendanci „Stahlhelmu” odmawiają posłuszeństwa. — Co uczyni Seldte?

Berlin, 2 kwietnia.

W związku z konfliktem między organizacją „Stahlhelmu” a organizacją hitlerowców w poszczególnych miejscowościach, obradował dziś w Berlinie na czelny zarząd „Stahlhelmu” pod przewodnictwem min. Seldtego i Duesterberga.

Odbyła się odprawa komendantów „Stahlhelmu” z całej Rzeszy.

W Turyni miejscowy komendant zerwał stosunki z organizacją centralną. W Brunświku ograniczenia w stosunku do członków i organizacji „Stahlhelmu” wzięto.

Moskwa, 2 kwietnia.

Moskiewskie koła polityczne przywiązują wielką wagę do konfliktu po-

między hitlerowcami a Stahlhelmem.

Moskiewska „Krasnaja Zwiezda” pisze, że konflikt brunświcki jest dopie-

ro początkiem rozłamu i że przeciwieństwa wewnętrzne w t. zw. froncie narodowym będą się stale zaostrzały.

Nowy pancernik niemiecki został spuszczoney na wodę.

Berlin, 2 kwietnia.

W porcie Wilhelmshafen odbyła się uroczystość spuszczenia na wodę drugiego po wojnie pancernika, który otrzymał nazwę „Admirał Scheer”, ku uczeniu dowódcy bitwy pod Skagerrak.

Równocześnie odbyła się uroczystość przejścia przez marynarkę wojenną i objęcia służby na pancerniku niemieckim „Deutschland”. Załogą pancernika została dawna obsada pancernika „Emden”.

Zagroda chłopska dla prezesa Sławka. Piękny dar grupy ludowej B.B.

Warszawa, 2 kwietnia.

(B) Dzisiaj po południu grupa ludowa postów koła B. B. wydała obiad na cześć prezesa Walerego Sławka. Podczas obiadu prezes grupy chłopskiej B. B., poseł Kielak, w dłuższym przemówieniu podniósł zasługi prezesa Sławka dla sprawy ruchu ludowego w Polsce, a szczególnie na rzecz skierowania na właściwe tory współpracy z rzą-

dem. Poseł Kielak oświadczył na zakończenie swego przemówienia, że gro no działaczy chłopskich, w uznaniu zasług prezesa Sławka dla Polski i dla ruchu ludowego, zakupiło i składa mu w darze zagrodę chłopską we wsi Racławice, czyli tam, gdzie czyn chłop polskiego pod wodzą Kościuszki poraz pierwszy może przejawiał się z niezmierną potęgą.

Polak—kandydatem na stanowisko burmistrza Chicaga

Chicag^o, 2 kwietnia.

„Dziennik Związkowy” uważa, że kandydatem polskim na urząd burmistrza miasta Chicaga będzie kontroler miejski Szymczak, prawa ręką burmistrza Czernaka.

Samobójstwo wybitnego bankiera w Ameryce.

Nowy Jork, 2 kwietnia.

Prezesa National Banku Larchmona w stanie New Jork znaleziono zabitego strzałami rewolwerowymi. Zarząd banku objął kurator.

Niema Polski bez Pomorza

Kampanja ligowa rozpoczęta!

Sensacyjna porażka Garbarni na Śląsku

W dniu wczorajszym rozpoczęła się w grupie południowo-zachodniej kampanja ligowa.

Już pierwsze mecze przyniosły sensację w postaci wysokocyfrowej porażki Garbarni na Śląsku.

Również wynik Cracovii z Podgórzem przyniósł swego rodzaju niespodziankę, gdyż spodziewano się daleko wyższego zwycięstwa Cracovii.

Oto przebieg pierwszych spotkań o punkty:

Cracovia-Podgórze 3:0 (2:0)

Po ostatnich wynikach obu zespołów, a zwłaszcza sensacyjnych porażkach Podgórze, spodziewano się, że beniaminek Ligi ulegnie mistrzowi w znacznie wyższym stosunku. Tymczasem Cracovia zawiodła na całej linii, grając dobrze tylko przez pierwsze 15 minut, w którym to okresie uzyskała dwie bramki.

Już w 3-ej minucie po rzucie z rogu, bitym przez Kubińskiego pakuje bramkarz Podgórze Koczur piłkę do własnej siatki i w ten sposób Cracovia prowadzi 1:0.

Cracovia, mając za sprzymierzeńca silny wiatr atakuje teraz bez przerwy i w 10-ej minucie znów po rzucie z rogu zdobywa Kossok drugą bramkę.

Podgórze otrząsa się powoli z przewagi i gra staje się otwarta. W tym okresie gry Cracovii nie się nie udaje. Świetnie kryty Kossok nie może dojść do głosu.

Pomoc Podgórze pracuje b. dobrze i zupełnie zaszachowała piłą napadu zwycięzcy.

Na kilka minut przed końcem meczu

Pierwsze spotkania o mistrzostwo klasy A w Łodzi

W Łodzi rozpoczęte zostały ubiegłej soboty mistrzostwa piłkarskie klasy A. Pierwsze mecze przyniosły następujące wyniki: ŁKS Ib — Hakoah 3:1, WKS — WIMA 2:1, ŁTSG—Makkabi 1:0 i Turyści — Widzew 4:0 (1:0).

8 klubów

w lidze okręgowej

Łódź, 2 kwietnia.

Zarząd ŁOZPN, uchwalił już definitywnie, że w łódzkiej lidze okręgowej która powołana zostanie do życia w roku przyszłym grać będzie 8 klubów, a nie jak projektował wydział gier i dyscypliny 9 klubów. W związku z podjęciem tej uchwały po tegorocznych rozgrywkach mistrzowskich w nowej klasie A pozostaną dwa ostatnie zespoły w tabeli.

Dookoła turnieju bokserkiego o puchar Europy środkowej

Jak już donosiliśmy, Polski Związek Bokserki zdecydował się na wzięcie udziału w turnieju bokserkim o puchar Europy środkowej.

Oprócz Polski zgłosiły również udział Rumunia i Włochy. Państwa te wezmą udział w powyższym turnieju dopiero w roku 1934.

Kłopoty anglików

Finałowe zawody piłkarskie o puchar króla angielskiego odbędą się w Londynie w dniu 29 kwietnia. Angielski Związek Footballowy znajduje się w nielada kłopotach, gdyż już w przedsprzedaży zabrakło biletów wstępu.

Stadion wimbledoński pomieścić może „zaledwie” 200 tys. widzów, co jak na stosunki angielskie jest za mało (!).

zostaje skontuzjowany Mysiak, który po przerwie statystuje na pozycji prawego łącznika.

Wiatr sprzyja teraz podgórzanom i kilkakrotnie bardzo niebezpiecznie zagrażają bramce Cracovii. Wiele kłopotu sprawiają tyłom Cracovii zwłaszcza skrzydłowi Podgórze.

Mimo nieznacznej w tym okresie gry przewagi Podgórze pada w 30-ej minucie dla Cracovii trzeci punkt zdobyty przez Malczyka po centrze Zielińskiego.

Ostatnie minuty gry przynoszą rozpaczliwe ataki Podgórze, lecz wynik meczu nie ulega już zmianie.

W Cracovii wyróżnili się Seichter, najlepszy z trójki pomocników Cracovii, Zieliński i Kisieliński.

W drużynie beniaminka Ligi na wyróżnienie zasługują Myson, Guzda i Kret.

Sędziował dobrze p. Schneider. Widzów około 5 tysięcy.

Ruch—Garbarnia 6:0 (2:0)

Sensacyjna porażka drużyny krakowskiej

Pierwszy mecz ligowy rozegrany w dniu wczorajszym w Wielkich Hajdukach wywołał duże zainteresowanie.

Ruch odniósł piękne zwycięstwo, górując bez przerwy nad Garbarnią, której gra wypadła fatalnie.

Niemal przez cały czas meczu utrzymywała się przewaga drużyny śląskiej, dla której bramki zdobyli: Gemza (4), Badura i Gwoździć po jednej.

Garbarnia wystąpiła do zawodów w następującym składzie:

Włodek Konkiewicz, Joksz, Nagraba, Wilczkiewicz, Skwarczewski, Riesner, Czub, Smoczek, Pazurek, Bator. Sędziował p. Gruszka.

Wisła—06 Mysłowice 3:2 (2:1)

Wisła rozegrała w dniu wczorajszym towarzyskie spotkanie z drużyną 06 Mysłowice. Ślązacy zaprezentowali się bardzo dobrze i byli szczególnie po przerwie równorzędnym przeciwnikiem słabo grającej drużyny krakowskiej.

Bramki dla Wisły uzyskali Adamek, Reyman i Artur.

U zwycięzców na wysokości zadania stanęli jedynie Reyman i Artur.

Ł.K.S. - Legja 2:1 (1:0)

W dniu wczorajszym rozegrano w Łodzi towarzyski mecz ligowych zespołów Legji i ŁKS. zakończony zwycięstwem łodzian 2:1 (1:0). Gra niezbyt interesująca przynosi w pierwszej połowie bramkę ŁKS-owi strzeloną przez Durkę. Po przerwie w 35 minucie wyrównuje Szaller, a Durka w ostatniej minucie strzela niespodziewanie zwycięską bramkę.

Aktualja krakowskie

Mistrz Polski Cracovia, wyjeżdża w drugiej połowie kwietnia do Czechosłowacji na kilka meczów, które rozegra w Sass, Karlsbadzie i Pradze.

Pechner, nowy obrońca ligowej Wisły, okazał się dobrym nabytkiem i będzie grywał stale w 1-ej drużynie Wisły.

Na sobotę, dnia 8 i niedzielę dnia 9 kwietnia, wyjeżdża Cracovia do Warszawy, gdzie rozegra dwa mecze z Warszawianką i Legją.

Garbarnia wyjeżdża na Święta Wielkanocne do Morawskiej Ostrawy na dwa mecze.

W niedzielę, dnia 9 kwietnia odbędzie się w Krakowie, pierwszy w tym roku bieg na przełaj, organizowany przez K.O.Z.L.A.

Podgórze buduje w bieżącym roku krytą trybunę na 5.000 osób na swym boisku.

Wskutek tego, że nawierzchnia boiska ulegnie gruntownej naprawie, wszystkie mecze Podgórze odbywać się będą narazie na boisku Garbarni.

Nagły zgon sportsmenki

W dniu wczorajszym zmarła nagle na udar serca najlepsza zawodniczka Szternu b. p. Bela Krysztalówna. Zmarła licząca zaledwie 19 lat była bardzo obiecującą lekkoatletką jak też zawodniczką w grach sportowych.

Neublagana śmierć wyrwała ją z grona sportowców.

Zniesienie dyskwalifikacji Stibbego

W swoim czasie wydział sportowy ŁOZB ukarał Stibbego czteromiesięczną dyskwalifikacją za odmowę reprezentowania barw Łodzi w meczu ze Szwecją. Termin dyskwalifikacji Stibbego upływa dopiero za trzy tygodnie, jednakże naskutek prośby zarządu Unii, wydział sportowy zajął się na onegdajszym swem posiedzeniu ponownie tą sprawą i postanowił darować Stibbemu resztę kary. W ten sposób będzie Stibbe mógł już w najbliższym czasie brać udział w zawodach.

CAMBRIDGE ZWYCIĘŻA OXFORD.

W dniu onegdajszym Anglja przeżywała swą największą sensację sportową, jaką jest bezwzględnie doroczny tradycyjny wyścig wiosłarski Oxford—Cambridge, rozgrywany już bez zmian od 103 lat na wodach Tamizy.

Onegdajszy wyścig wypadł imponująco, przyczem na całej trasie wzdłuż brzegów Tamizy znajdowały się tłumy wynoszące ponad milion osób.

Zwycięstwo odniosła ósemka Cambridge, która w ten sposób zwyciężyła już po raz dziesiąty z rzędu, bijąc rekord Oxfordu dziewięciokrotnego zwycięstwa z rzędu.

Najlepsi bokserzy wśród strzelców

Wyniki strzeleckich mistrzostw bokserkich Polski

W Łodzi odbyły się pierwsze ogólno-polskie mistrzostwa pięściarskie Związku Strzeleckiego.

W mistrzostwach wzięli udział reprezentanci okręgów: warszawskiego, pomorskiego, poznańskiego, lubelskiego i północnego.

Najlepiej spisali się zawodnicy północy, którzy zdobyli trzy tytuły mistrzowskie, wygrywając też nagrody zespołowe.

Reprezentant północy w wadze koguciej Jaś był bodajże najlepszym zawodnikiem mistrzostw.

Dobrze też spisał się poznanin Stepiak. Zupełnie blado zaprezentowali się przedstawiciele Lublina, którzy odpadli już w bojach wstępnych, bądź też w półfinałach.

Walki finałowe dały następujące rezultaty:

Wagę muszą: Wysocki (Północ) bije

na punkty Frenkla (Warszawa).

Wagę kogucią: Jaś (Północ) zwycięża przez poddanie się Grabowskiego (Pomorze) już w pierwszej rundzie.

Wagę piórkową: Stepiak (Poznań) bije na punkty Chmiela (Północ).

Wagę lekką: Wiechliński (Warszawa) wypunktowuje Skrobka (Łódź).

Wagę półśrednią: Konieczny (Śląsk) wygrywa na punkty z Budzyńskim (Lublin).

Wagę średnią: Kuropatwa (Łódź) bije na punkty Piątka (Śląsk).

Wagę półciężką: Strzelec (Warszawa) wygrywa na punkty u Młynarskiego (Północ).

Okręg północny zdobył dwa piękne puchary ofiarowane przez gen. Rouperta i pułk. Klińskiego. Poza to wszyscy finaliści otrzymali pamiątkowe plakiety, żetony dyplomy.

16 nowych rekordów Polski w dźwiganii ciężarów

W Grudziądzu odbyły się pomorskie mistrzostwa okręgowe w dźwiganii ciężarów. Wypadły one rewelacyjnie, gdyż pobitych zostało 16 rekordów Polski.

W trójboju, składającym się z trzech konkurencji: wypychania, rwania i wyrzucania, pobito cztery rekordy Polski: w wadze piórkowej Wesolowski (Siła Bydgoszcz) — 263 i pół kg. (rekord Polski pobity o 13 i pół kg.), w wadze średniej Ozimiński (Amator Bydgoszcz) — 291 i pół kg. (dawny rekord pobity o 6 i pół kg.); w wadze półciężkiej — Gęstwiński (Olimpia Grudziądz) pobił rekord Polski o 16 i pół kg., dźwigając 326 i pół kg., w wadze ciężkiej Tymeccki (Marynarka wojenna, Gdynia) ustanowił rekord Polski, dźwigając 345 kg. (dawny — 325 kg.).

Pozatem w poszczególnych konkurencjach pobitych zostało 12 rekordów Polski: Tymeccki w rwaniu jednorącz osiągnął wynik 83 kg., bijąc rekord Polski w wadze ciężkiej o 7 i pół kg., w tej samej konkurencji w wadze półciężkiej Gęstwiński osiągnął 76 kg., bijąc

swój własny dotychczasowy rekord o 2 i pół kg. W wadze piórkowej Wesolowski w rwaniu osiągnął 83 i pół kg., bijąc rekord Polski o 3 i pół kg., zaś w wyrzucaniu — 107 i pół kg., bijąc rekord o 5 kg. W wadze lekkiej Zagorzycycki (KPW. Toruń) w wypychaniu osiągnął 89 i pół kg., bijąc dotychczasowy rekord o 4 i pół kg. W wadze średniej Ozimiński w wypychaniu osiągnął 89 i pół kg., bijąc rekord o 4 i pół kg., zaś w rwaniu — 91 kg., bijąc rekord o 2 kg., w wadze półciężkiej Gęstwiński w wypychaniu osiągnął 99 i pół kg., bijąc rekord o 4 i pół kg., zaś w wyrzucaniu 125 kg., bijąc rekord o 2 i pół kg. Poza konkursem osiągnął 135 kg. W wadze ciężkiej Tymeccki w rwaniu osiągnął 103 kg., bijąc rekord o 4 i pół kg. i w wyrzucaniu — 135 kg., bijąc rekord o 5 kg. Poza konkursem Tymeccki osiągnął w wyrzucaniu 140 kg.

Temi świetnymi wynikami okręg pomorski wybił się na pierwsze miejsce w dźwiganii ciężarów.

Sztuczne lodowisko w Warszawie

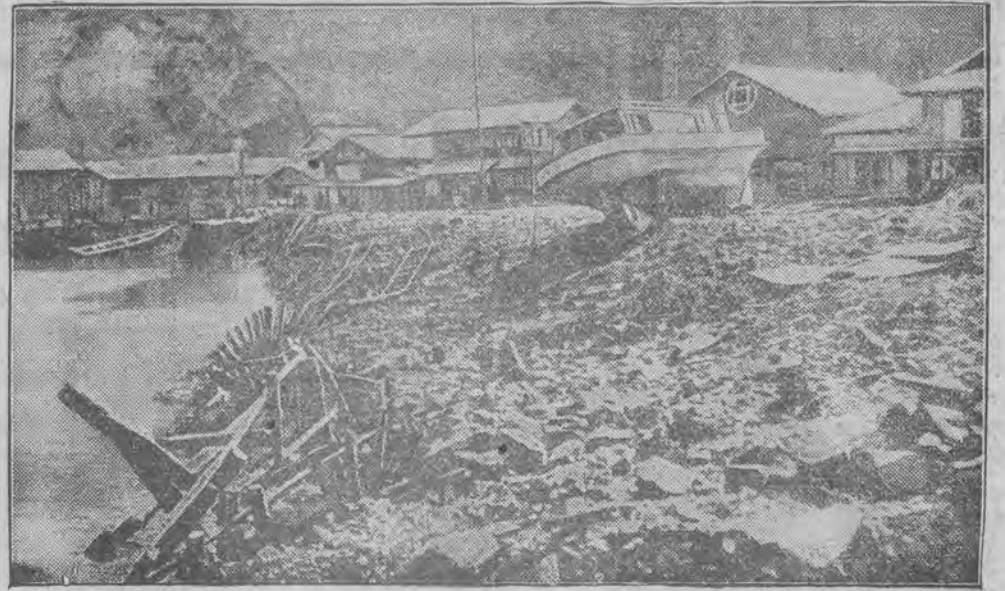
Jak się dowiadujemy, walne zebranie Warszawskiego Towarzystwa Łyżwiarskiego upoważniło zarząd towarzystwa do wydatkowania kwoty około 2 milionów złotych polskich na urządzenie w przyszłym sezonie zimowym sztucznego lodowiska na torze W. T. Ł. w Dolinie Szwajcarskiej.

W ten sposób powstanie pierwsze sztuczne lodowisko w stolicy. Odegra ono niewatpliwie olbrzymią rolę w propagandzie sportu łyżwiarskiego w stolicy i przyczyni się w wysokim stopniu do podniesienia poziomu wyników, dając możliwość naszym łyżwarzom trwałego treningu.

Trzęsienie ziemi w Japonii

Żydzi londyńscy zorganizowali wielką demonstrację antyniemiecką pod hasłem: „Bojkotujcie towary niemieckie“! Na zdjęciu fragment tej demonstracji.

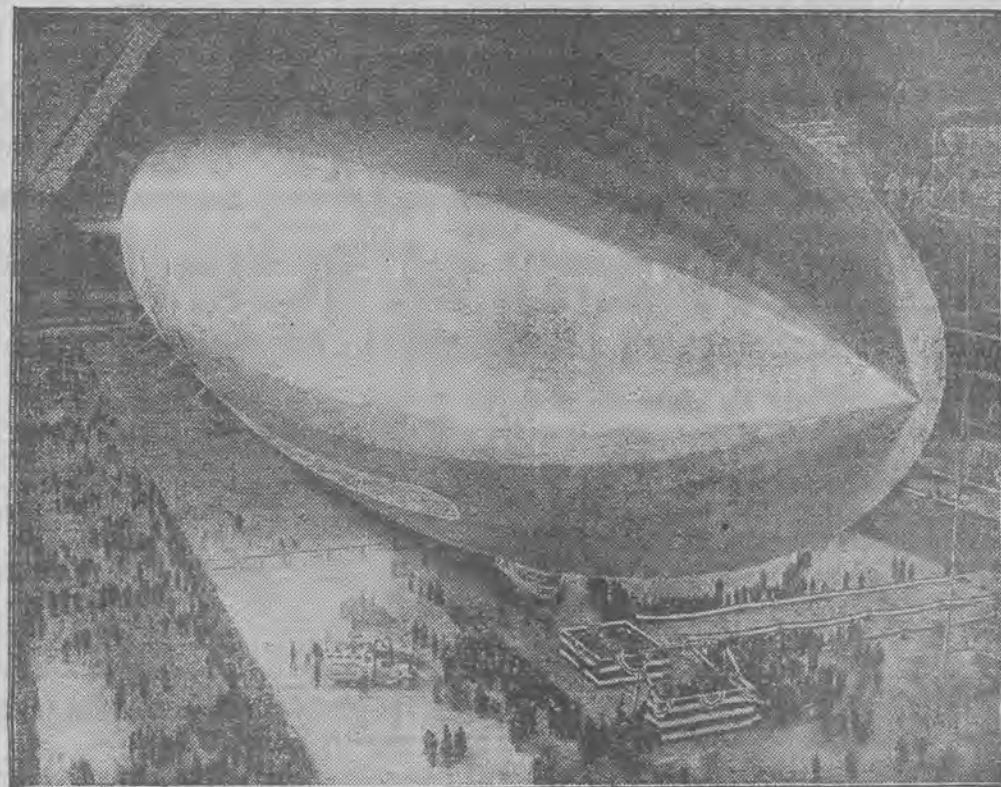

Powyżej podajemy pierwsze zdjęcie z trzęsienia ziemi w Japonii, jakie nadeszło do Europy.

Najpiękniejsza polka XVIII wieku

Zofia hr. Potocka (1773 — 1823), jedna z najpiękniejszych kobiet tej epoki. (Podług portretu pastelowego malarza Kucharskiego).

W Acronie (St. Zjednoczone) dokonano uroczystego poświęcenia największego na świecie statku powietrznego, należącego do amerykańskiej marynarki wojennej. Olbrzym powietrzny „Macon” ma 235 metrów długości, o największej średn. 40 mtr. szerokości i 44 mtr. wysokości. Statek zaopatrzony jest w 8 motorów Maybach o sile 550 koni parowych każdy. Będzie on mógł przy największej szybkości 125 k/m. na godzinę, przebyć 188.000 kilometrów bez lądowania.

Z EGIPTU

Religią, panującą w Etyopji (Abissynji) jest religia koptyjska. Na zdjęciu naszym widzimy procesję koptyjską, której uczestnicy przybrali są w odwieczne stroje narodowe. Uderzają tu swoją oryginalnością przede wszystkim charakterystyczne przybrania głów.

Codzienna nowelka „Expressu“.

Tajemnica angielski

Józef Gurtel wezwany został do Anglii, gdzie miał odrestaurować znakomity obraz średniowieczny.

Po ukończeniu pracy, malarz został zaproszony przez lorda Douglasa do jego rozległych dóbr w okolicy Somerton. Gurtel niechętnie przyjął zaproszenie.

Wyobrażał sobie, że będzie się nudził na tem pustkowiu, lecz w rzeczywistości wszystko wyszło inaczej.

Lord posiadał śliczny stylowy pałacyk, pełen przebogatych skarbów, ponadto malarz znalazł się w otoczeniu najwyższych arystokratów, posiadających wiele zrozumienia dla sztuki.

Tylko właścicielka pałacu przedstawiała się niezwykle tajemniczo.

Jedno można było stwierdzić: była niezwykle piękna. Malarz przekonał się osobiście, że angielski odznaczają się niezwykłym chłodem.

Gurtel wyteżał swój umysł, opowiadał najlepsze dowcipy, mimo to pani domu zdobywała się najwyżej na zimny uśmiešek.

Pewnego dnia, w przeddzień wyjazdu Gurtela, lord Douglas oświadczył nagle, że w sprawach handlowych musi natychmiast udać się do Londynu. Prosił swego gościa, aby nie wyjeżdżał przed umówionym terminem. Malarz, po krótkim wahaniu, zgodził się zostać przez jeden dzień.

Wieczorem, gdy Gurtel wszedł do jadalni, gospodyni czekała już na niego przy stole.

Nosiła piękną czarną suknię z głębokim wycięciem i długim trenem. Na szyi nosiła wielką brylantową broszkę. Broszka ta stanowiła klejnot rodzinny.

— Czy pani czeka jeszcze na gości? — zapytał zdziwiony malarz, siadając naprzeciw niej.

— Nie, — odparła z uśmiechem. — Czekam tylko na pana.

— Sądziłem... gdyż pani.. — nie wiedział co dalej powiedzieć i urwał.

— Uważałam, że ostatniego wieczoru przed wyjazdem tak milego gościa należało się ubrać jaknajładniej — odparła poważnie.

Gurtel skłonił się nisko w dowód podziękii.

Po skończonej kolacji przeszli do salonu, gdzie lokaj podał na tacy dwie filiżanki z moka. Pani domu siadła przy pianinie i grała wszystko, o co gość ją prosił: Szuberta, Szopena, Bramsa... Przez kilka chwil zabawiali się jeszcze rozmową i o godzinie dziesiątej wieczorem, jak zwykle, udała się na spoczynek.

Gurtel wstąpił jeszcze do biblioteki, pełnej ciekawych książek i zabrał się do czytania, lecz jakoś nie mógł skupić myśli. Obraz pięknej angielski stawał mu ciągle przed oczyma.

Dlatego też wcześniej niż zwykle udał się do swej sypialni, na pierwszym piętrze, gdzie mieściły się również wszystkie sypialnie.

Cały pałacyk pogrążony był w śnie.

Zwolna wstępował w górę po skrzypiących schodach. Nagle otworzyły się jakieś drzwi i jakaś ręka, kobieca rączka, wciągnęła go siłą do pokoju, poczem przekreśliła klucz w zamku.

Nazajutrz rano, gdy otworzył oczy, wzrok jego padł na wielką brylantową broszkę, leżącą na stole. Wyglądało to tak, jakby broszkę tę specjalnie ktoś położył na tem miejscu. Gurtel schował ją do kieszeni.

Z drżeniem serca schodził na dół do jadalni, gdzie poraz ostatni miał spożyć śniadanie.

Sytuacja stawała się niezmiernie drażliwa. Sądził, że pani domu napełniła go śniadaniem w swoim buduarze, nie chcąc się z nim już widzieć.

Wreszcie nacisnął kłamekę. Z przerażeniem skonstatował, że lady Douglas siedziała spokojnie przy stole, chłodna, majestatyczna, jak zawsze.

— Mam nadzieję, że spał pan dobrze... — rzekła, wyciągając doń rękę.

Wyrzucił ze siebie kilka bezdźwięcznych słów, mówiąc coś o wdzięczności, szczęściu i zamilki. Lady Douglas spojrzała na niego zdziwionym wzrokiem, a w oczach jej nie błysnął nawet najbliższy cień zakłopotania.

Malarz zażenowany spuścił wzrok. — Czy to możliwe? — myślał w duchu, aby kobieta mogła tak sprytnie się maskować.

Natychmiast po śniadaniu lokaj oświadczył, że auto już czeka.

— Mam jeszcze małą prośbę do pana — rzekła pani domu, gdy Gurtel przygotowywał się już do pożegnania.

— Czy nie zechciałby pan wstąpić do komendanta pobliskiego posterunku policyjnego i prosić go o pofatygowanie się do mnie w bardzo ważnej sprawie?

— Czy można wiedzieć o co chodzi? — zapytał zdziwiony malarz.

— Głupstwo... — odparła lady, patrząc mu prosto w oczy. — Skradziono mi tej nocy broszkę. Właśnie tę, którą nosiłam wczoraj wieczorem. Nie chodzi mi o jej wartość tylko to dla mnie pamiątkowa rzecz. Pozatem przykro mi z tem przeświadczeniem, że się ma złodzieja wśród służby?

— Czy pani podejrzewa kogo?

— Przypuszczam, że uczyniła to bona, ona ma najdogodniejszy dostęp z pokoju dziecinnego do sypialni.

Gurtel znalazł tę bonę. Była ona młoda, zgrabna, lecz miała dziobą twarz.

— Postaram się to załatwić... — odrzekł malarz, żegnając się niezręcznie.

Malarz po załatwieniu wszystkich spraw wrócił do swojego ojczyzstego kraju. Ale dzisiaj jeszcze, po pięciu latach, nie może zasnąć spokojnie w nocy, gdy pomyśli o owej tajemniczej wizycie.

— Czy to była lady Douglas, czy też jej bona? Jeśli to była lady, cóż to za wspaniała artystka, jeżeli zaś bona, jakże ja wyglądam? Jestem w takim razie złodziejem!

Malarz zdaje sobie dokładnie sprawę z tego, że nigdy nie rozwiąże tej zagadki. W każdym razie unika chłodnych angielskich...

Tłum. D.